

DOKUMENTACE NOVODOBÉ HISTORIE V JIŽNÍ ČÁSTI OKRESU JINDŘICHŮV HRADEC 2000

Úvod

Nyní se vám dostává do rukou publikace z příznačným názvem „Dokumentace novodobé historie v jižní části okresu Jindřichův Hradec.“. Tento sborník vznikl v rámci projektu Soukromého reálného gymnázia Přírodní školy „Česká Kanada 2000“. Naším cílem bylo co nejdokonaleji zdokumentovat průběh a zlomová období v průběhu 20. století na území severovýchodní části okresu Jindřichův Hradec. Práce nepřímě navazuje na projekt „Česká Kanada 98“. Vycházeli jsme ze dvou hlavních pramenů.

Prvním, asi nejdůležitějším byly výpovědi očitých svědků událostí, které se zde za období 1900-1999 udály. Těch jsme se ptali na předem připravené otázky zahrnující snad všechny zlomové události 20. století. Celkem jsme vyslechli asi 100 pamětníků, z toho počtu zde uveřejňujeme výpovědi 97 osob. Tím vyhovujeme přání těch, kteří nechtěli, nebo pro jisté technické závady nemohli být uveřejněni. Jejich výpovědi se částečně objevují v časové přímce, jež je druhou částí tohoto sborníku.

Druhým pramenem byly různé publikace, příručky, průvodci, mapky, jakožto i kroniky každé obce, které se nacházely na zkoumaném území. Informace získané z tohoto pramene jsme použili do podrobné časové přímky zahrnující události z období let 1900-1999, která je, jak už bylo řečeno, druhou částí sborníku. Za každou zaznamenanou událostí se objevuje malé číslo. Toto číslo znamená literaturu, ze které bylo čerpáno.

Použitá literatura

- (1) JUDr. Miloslav Hála, Kunžak ve třicátých letech, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, 1982
- (2) Kolektiv autorů, kunžacký zpravodaj, léta 1986-2000, vydává MNV Kunžak, tiskne OPS České Budějovice
- (3) Kronika Kunžaku, léta 1963-2000
- (4) Zájmy Českomoravské vysočiny, léta 1936-1938, uložení: u paní kronikářky Evy Krafkové
- (5) Kronika obce Staré Město pod Landštejnem, kronikář: František Janáček, léta 1952 – 1975, místo uložení: Obecní úřad Starého Města pod Landštejnem
- (6) Kronika města Nová Bystřice, kronikář pan Pešek, uložení: Obecní úřad Nová Bystřice
- (7) Kronika města Slavonic, kronikář: Theodor Theiml, založena 1900, uložení: Obecní úřad Slavonice
- (8) Kronika obce Dolní Radíkov, kronikář: Jan Macek, založena: 1945, místo uložení: Obecní úřad Český Rudolec
- (9) Kronika obce Člunek, kronikář: 1945-1963 pan Bobumil Mráz, 1965-1972 František Lovětínský, 1975-1982 Miloslav Mechl, 1982-1989 Ing. Petr Kramář, založena: 1945, místo uložení: Obecní úřad v Člunku
- (10) Kronika obce Markvarec, kronikář: Jan Ublíř, založena 20. prosince 1922, místo uložení: Obecní úřad Český Rudolec
- (11) Kronika obce Český Rudolec, kronikář: Josef Svoboda, založena 1945, uložení : Obecní úřad Český Rudolec
- (12) Pavel Kamír, Mgr. Michal Stehlík a Petr Vermouzek, Návrat paměti krajiny - Staré Město pod Landštejnem, 1999
- (13) Jiří Rajlich, Bojiště českých dějin - Jindřichův Hradec, tisk a vazba Moravské tiskárny a. s., v Praze 1998, Paseka
- (14) Petr Polák a František Barta, Dokumentace novodobé historie jižní části okresu Jindřichův Hradec, S.R.G. "Přírodní škola" o. p. s., Praha 1998
- (15) Jiří Novák, Opevnění na Králicku, FORTprint, Dvůr Králové nad Labem 1997
- (16) PhDr. Miroslav Řešetka, Německo - Český slovník, FIN PUBLISHING Olomouc 1996
- (17) Martin Ráboň, Tomáš Svoboda a kolektiv, Československá zeď, nakladatelství a vydavatelství Společnost přátel československého opevnění, Brno 1997
- (18) Emil Trojan, Betonová hranice díl I. a II., OFTIS spol. s r. o. Ústí nad Orlicí 1997
- (19) Pamětní kniha obce Matějovec, kronikář František Christián, založena 20. listopadu 1952, skončena 17. ledna 1980, místo uložení: Obecní úřad v Českém Rudolci
- (20) Kronika Dobré Vody, místo uložení: Obecní úřad v Číměři
- (21) Kolektiv autorů, Dějiny zemí koruny české, díl I. a II., Paseka 1993
- (22) Kolektiv autorů, Dějiny 20. století, Mladá fronta Praha 1994
- (23) Kolektiv autorů, Süd-mähren, kreise Neubistritz, Geislingen/Steige, 1990
- (24) Kolektiv autorů, Jihočeský historický slovník
- (25) Petr Polák, zpráva Petra Poláka o průběhu 2. světové války na Jindřichohradecku, S.R.G. „Přírodní škola“ s. r. o., 1997
- (26) Statistický lexikon obcí České republiky, vydal Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR 1992
- (27) J. Svoboda a V. Šmilauer, Místní jména v Čechách a na Moravě, nakladatelství Československé akademie věd 1960
- (28) L. Husák a R. Šrámek, Místní jména na Moravě a ve Slezku, Academia Praha 1970
- (29) Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850-1970, v Praze 1978
- (30) Statistický lexikon obcí v zemi České, vydán ministerstvem vnitra a státním úřadem na základě výsledků sčítání lidu z 1. prosince 1930, v Praze 1930
- (31) Statistický lexikon obcí republiky Československé 1955, v Praze 1955
- (32) Seznam obcí v zemi České podle stavu z počátku roku 1948 díl I., Praha 1948
- (33) Administrativní lexikon obcí v republice Československé díl I. Čechy, v Praze 1927
- (34) Kolektiv autorů, Verfeindete Brüder an der Grenze: Südböhmen/Südmähren/Waldviertel/Weinviertel, "Grenze"
- (35) Kolektiv autorů, druhá světová válka, nakladatelství Svoboda Praha 1985
- (36) Kronika obce Matějovec

Metodika

1. pramen - Po příchodu do vesnice (města) jsme se vyptávali postarších osobách (pamětnících). Těm jsme pokládali předem připravené očíslované otázky, na které měli odpovídat. Úplný přehled otázek je v tomto sborníku obsažen. Odpovědi jsme zaznamenávali na list papíru a po dohode s pamětníkem na diktafon. Všichni dotazovaní byli starší 70 let.

2. pramen - Snažili jsme se sehnat co nejvíce publikací a kronik, které hovořili o našem zkoumaném území. Je jen veliká škoda, že mnoho částí kronik a dobových materiálů bylo zničeno po 2. světové válce nebo bylo někde nenávratně ztraceno.

? studenti v terénu

Poděkování

- Miroslavu Vovsovi** za zde nevyjmenovatelnou pomoc,
hlavně při překonávání všudypřítomných problémů
- Mgr. Anežce Koutníkové** za všestrannou pomoc a zaujetí,
jakožto i podporu při výzkumu
- Mgr. Blance Brožové** za překlad složitých německých textů a
všemožné konzultace
- kronikářce Evě Krafkové** za pomoc při naší práci,
vyhledávání důležitých pramenů a za zapůjčení starých
kunžackých fotografií
- Firmě Compo** za půjčení automobilu se zamáčknutou diodou
Petru Vermouzkovi a jeho choti za vřelé přijetí
a skenážní práce
- Mgr. Ivě Mrkvičkové** za všestrannou pomoc a konzultace
- Mgr. Františku Tichému** za umožnění
realizace našeho projektu
- Niklasu Perzimu** za zapůjčení podobného leč rakouského
výzkumu
- Kačeně Tvrdé** za dozorování nad mladšími a za její čas
- Janu Klírovi** za čas a pomoc při našem zkoumání
- Samozřejmě dotazovaným**, bez nich by naše práce nikdy
nevznikla
- Všem, na které jsme zapomněli** - jistě jich bylo

• Časová přímka z let 1918- 1999

doba dřívější

29.9.1918 bylo schváleno tzv. pásmo Deutsch-Böhmen ⁽²¹⁾

8.10.1918 Washingtonská deklarace ⁽²¹⁾

období první republiky

(28.10.1918- 1.10.1938)

30.10.1918 Martinská deklarace ⁽²¹⁾

vytvoření provincie Deutsch-Böhmen ⁽²¹⁾

polovina června 1919 proběhly volby do obecních zastupitelstev ⁽²¹⁾

10.9.1919 oficiální připojení Podkarpatské Rusi ⁽²¹⁾

29.2.1920 revoluční Národní shromáždění přijalo „Ústavní listinu
Československé republiky“ ⁽²¹⁾

18.4.1920 volby do Národního shromáždění ⁽²¹⁾

1921 proběhlo sčítání lidu ⁽²¹⁾

období pomnichovské republiky (tzv. druhé republiky)

(1.10.1938-14.3.1939)

1.-10.10.1938 odstoupení pohraničí ČSR Německu ⁽²¹⁾

5.10.1938 prezident Beneš abdikoval na svou funkci ⁽²¹⁾

9.-10.10.1938 záběr pohraničí německou armádou , jako poslední opustila hraniční pásmo
družstva „SOS“. Následkem Mnichovského diktátu připadla mimo jiné k Německu část okresu
Jindřichův Hradec ⁽²¹⁾

19.11.1938 schválena změna názvu Československa na Česko-Slovenská republika ⁽²¹⁾

období nacistické okupace

(15.3.1939-8.5.1945)

15.3.1939 obsazení českých zemí německou armádou , pod vedením generála Blaskowitze. Byl
vyhlášen tzv. „Protektorát Čechy a Morava“ ⁽²¹⁾

1.9.1939 začátek druhé světové války a zavedení potravinových lístků ⁽²¹⁾

19.9.1939 zavedená válečná 20% přírážka na lihoviny a tabákové výrobky ⁽²¹⁾

17.11.1939 Němci uzavřely všechny české vysoké školy , popravili 9 českých vlastenců v
Ruzini a deportovali české vysokoškoláky do koncentračních táborů ⁽²¹⁾

30.11.1939 byl zvolen prezidentem dr. Emil Hácha a začíná sovětsko-finská válka ⁽²¹⁾

9.4.1940 vpád německých vojsk do Dánska a Norska ⁽²¹⁾

10.5.1940 útok wermachtu na Francii, Belgii a Nizozemí ⁽²¹⁾

27.9.1940 uzavření paktu tří mezi Německem, Itálií a Japonskem ⁽²¹⁾

22.6.1941 přepadení SSSR německou armádou ⁽²¹⁾

20.4.1942 Sovětská armáda přechází do protiútoků západně od Moskvy ⁽²¹⁾

2.3.1944 bitva u Stalingradu ⁽²¹⁾

období „nástupu komunismu“

(9.5.1945-únor 1948)

1.9.1947 byl předložen návrh rezoluce se základními požadavky Košického vládního
programu ⁽²¹⁾

období „reálného socialismu“

(únor 1948-listopad 1989)

7.6.1948 abdikoval prezident Beneš ⁽²¹⁾

14.6.1948 Národním shromážděním byl zvolen nový prezident Klement Gottvald ⁽²¹⁾

1959-1963 násilné združetvňování tzv. „kolektivizace“ ⁽²¹⁾

1960 změna oficiálního názvu našeho státu na Československo socialistická republika ⁽²¹⁾

21.8. 1968 vpád vojsk Varšavského paktu na území ČSSR ⁽²¹⁾

1977 vznik charty 77 ⁽²¹⁾

17.11. 1989 represivní akce vyvrcholili známou akcí na Nárovní třídě ⁽²¹⁾

OBDOBÍ „DEMOKRACIE“

(listopad 1989-dnešek)

29.12. 1989 byl zvolen prezidentem ČSFR Václav Havel ⁽²¹⁾

1.1.1993 byla Česká a Slovenská Federativní republika rozdělena na Českou a Slovenskou republiku ⁽²¹⁾

Další část tvoří časová přímka zachycující významné události, které se udály na zkoumaném území. Pro lepší orientaci je přímka doplněna významnými českými i světovými událostmi. Ty jsou na rozdíl od regionálních (kurzíva) psány normálním písmem. Na konci každé informace je malé číslo. To určuje pramen, ze kterého bylo čerpáno (seznam všech pramenů je zařazen ihned po časové přímce). Informace z jednotlivých oblastí nejsou obsahově vyrovnané (někde nebyly zdroje odkud by se daly načerpat).

Časová přímka z let 1918- 1999

doba dřívější

6.8.1901 první výkop místní nové trati Slavonice – Telč⁽⁷⁾

jaro 1902 započeti stavby normálně rozchodné trati Slavonice – Waidhofen⁽⁷⁾

2.-6.6.1902 podnikl farář Franz Muhliberger pouť do Maria – Zell se 129 účastníky⁽⁷⁾

13.7.1902 byl posvěcen polní kříž dar pana Františka Österreichera – na silnici směrem k hranicím a Fratresu⁽⁷⁾

8.9. 1902 zahájení provozu dráhy Slavonice – Telč, za přítomnosti pana starosty Bedřicha Müllera⁽⁷⁾

20. 6. 1903 otevření trati Slavonice – Waidhofen za přítomnosti pana starosty Slavonic, okresního hejtmána Dačic a Waidhofenu⁽⁷⁾

1907 založení zdejšího německého tělocvičného spolku, za hřbitovem zřízeno tenisové hřiště⁽⁷⁾

26. 5. 1912 začátek stavby silnice Slavonice – Stálkov⁽⁷⁾

7.7.1916 – 7. 3. 1922 stavba silnice Stálkov – Matějovec⁽⁷⁾

12.6.1918 v Nové Bystřici se ubytovalo 300 mužů z 101.maďarského pluku⁽⁶⁾

3.9.1918 stavba silnice do Písečného⁽⁷⁾

29.9.1918 bylo schváleno tzv. pásmo Deutsch-Böhmen⁽²¹⁾

8.10.1918 Washingtonská deklarace⁽²¹⁾

období první republiky

(28.10.1918- 1.10.1938)

28.10.1918 v Nové Bystřici se pořádaly lampionové průvody a pálily se vatry, do kterých se házely obrazy představitelů Rakousko-Uherské monarchie⁽⁶⁾

30.10.1918 Martinská deklarace⁽²¹⁾

vytvoření provincie Deutsch-Böhmen⁽²¹⁾

8.11.1918 v lidovém shromáždění byla ustanovena lidová domobrana⁽⁶⁾

11.11.1918 ve Slavonicích byla ustanovena nádražní a silniční stráž⁽⁷⁾

18. – 19.11.1918 Slavonice byly ostřelovány četou bývalého pěšího regimentu č. 81 (střely směřovaly na věž, město bylo obsazeno a vojáci požadovali vydání všech strážů)⁽⁷⁾
prosinec 1918 uzavření hranic v okolí Slavonic⁽⁷⁾

1.12.1918 do Nové Bystřice přišla československá vojenská posádka o síle 800 mužů, ubytovala se ve škole a později v záměčku⁽⁶⁾

1919 v lidové zahradě zřízeno kino⁽⁷⁾

1.3.1919 otevření hraničního přechodu u Slavonic⁽⁷⁾

3.4.1919 v bývalé německé měšťanské škole (u kostela) byla zřízena jednotřídní česká škola⁽⁷⁾

polovina června 1919 proběhly volby do obecních zastupitelstev⁽²¹⁾

15.6.1919 proběhly v Nové Bystřici první volby do obecního zastupitelstva ⁽⁶⁾
 10.9.1919 oficiální připojení Podkarpatské Rusi ⁽²¹⁾
 29.2.1920 revoluční Národní shromáždění přijalo „Ústavní listinu Československé republiky“ ⁽²¹⁾
 18.4.1920 volby do Národního shromáždění ⁽²¹⁾
 říjen 1920 v Nové Bystřici bylo zavedeno elektrické osvětlení ⁽⁶⁾
 1921 proběhlo sčítání lidu ⁽²¹⁾
 1.1.1921 ve Slavonicích byl zrušen daňový úřad ⁽⁷⁾
 1.2.1921 v Nové Bystřici byl zrušen berní úřad (byl přestěhován do Jindřichova Hradce) ⁽⁶⁾
 3.6.1921 děkovná procesí na Monserat ⁽⁷⁾
 10.11.1921 částečná mobilizace ^(6,7)
 16.9.1923 obecní volby ^(6,7)
 1924 z nařízení politického úřadu musely být instalovány dvojjazyčné silniční tabule ^(6,7)
 28.5.1925 ve Slavonicích bylo slavnostně otevřeno Městské muzeum ⁽⁷⁾
 1.12.1925 byla ustanovena sekce Okresního vzdělávacího spolku, která si stanovila za úkol prozkoumat dějiny Slavonic ⁽⁷⁾
 36.5.1926 poprvé slaven den Matek ⁽⁷⁾
 6.6.1926 ve Slavonicích byla zřízena první rozhlasová stanice v domě Otto Bavery na Dolním náměstí ⁽⁷⁾
 16.6.1926 následkem špatného počasí se ve Slavonicích zřítily část městského opevnění ⁽⁷⁾
 28.-29.6.1926 bylo otevřeno Městské Muzeum ve Slavonicích ⁽⁷⁾
 1.9.1926 v Nové Bystřici byla zřízena česká mateřská škola ⁽⁶⁾
 26.9.1926 ve Slavonicích byl založen katolický lidový spolek ⁽⁷⁾
 3.10.1926 ve Slavonicích bylo uspořádáno první jubilejní procesí ⁽⁷⁾
 1927 ve Slavonicích začaly opravné práce na kostele Sv. Ducha (při renovaci kostela byly objeveny staré shuneční hodiny) ⁽⁷⁾
 červenec 1927 ve Slavonicích se uskutečnilo odhalení nové kašny na Dolním náměstí ⁽⁷⁾
 7.8. – 5.9.1927 ve Znojmě se uskutečnila zemská výstava (Slavonice se jí zúčastnily zasláním písemností ze zvláštní výstavy "Jihomoravské písemnosti a historická sekce") ⁽⁷⁾
 4.10.1927 byla zahájena autobusová linka Slavonice – Moravské Budějovice ⁽⁷⁾
 8.10.1927 ve 21:00 hod. lidé pocítili dosti silné zemětřesení. Škody způsobeny nebyly. Epicentrum se nacházelo ve Schwarzdorfu u Vídně. ^(7,6)
 6.3.1928 ve Slavonicích byl zrušen městský pivovar (založen byl v roce 1583) ⁽⁷⁾
 13.6.1928 městské zastupitelstvo Slavonic se zúčastnilo návštěvy prezidenta v Telči. ⁽⁷⁾
 16.9.1928 Slavonice navštívil Znojemský hudební sbor ⁽⁷⁾
 únor 1929 zavládla v Nové Bystřici a ve Slavonicích velká nouze o uhlí a vodu. K tomu se ještě přidala chřipková epidemie ^(7,6)
 15.4.1929 byla zahájena autobusová doprava Raabs – Zlabings ⁽⁷⁾
 1.5.1929 okresní Německá péče o mládež otevřela denní útulek ve Slavonicích ⁽⁷⁾
 1929 v Nové Bystřici probíhají opravy zámku. Od r.1929 byl uznán památkovým úřadem za historickou památku ⁽⁶⁾
 1.10.1929 ve Slavonicích byla zahájena výstavba elektrického osvětlení ⁽⁷⁾
 1930 Německá okresní péče o mládež otevřela ve Slavonicích prázdninovou lesní školu pro děti, které se potřebují zotavit ⁽⁷⁾
 6.6.1930 vypukl v Kunžaku požár, který byl následně uhašen ⁽¹⁾
 17.1.1931 zavedena autobusová doprava z Jemnice přes Dačice a Kunžak ⁽¹⁾
 27.9.1931 obecní volby ve Slavonicích, Kunžaku, Nové Bystřici ^(4,5,1)
 1932 ve Slavonicích zahájil činnost německý spolek ⁽⁷⁾
 4.5.1932 zahájena autobusová doprava na trati Strmilov – Kunžak ⁽¹⁾

prosinec 1932 hospodářská krize – pletací závod propouští zaměstnance ⁽¹⁾
 5.12.1932 v Nové Bystřici a ve Slavonicích probíhá sbírka ve prospěch nezaměstnaných ^(6,7)
 10.12.1932 v Nové Bystřici a ve Slavonicích se konala sbírka šatstva v důsledku velké nezaměstnanosti ^(6,7)
 26.3.1933 ve Slavonicích proběhla zakládající schůze charitativního spolku ⁽⁷⁾
 28.9.1933 slavnostní vysvěcení nových zvonů na kostelní věži v Kunžaku ⁽¹⁾
 1935 v Nové Bystřici byla založena SdP ⁽⁶⁾
 19.1.1935 konal Sokol svou členskou schůzi ⁽⁴⁾ 25.1.1935 uspořádal sbor dobrovolných hasičů v Lásenici u Hamerníků ples ⁽⁴⁾
 25. 1.1935 se uskutečnil v Kunžaku ples místní organizace ŽOS dám. odbor a mladší generace U Čecha ⁽⁴⁾
 2.2.1935 v Mostech se uskutečnil ples sboru dobrovolných hasičů u Půdiků ⁽⁴⁾
 15. 2.1935 se konal ve Starém Městě pod Landštejnem 1. ples pobočné čety N.G. 75. města Jindřichova Hradce u Rienmerů ⁽⁴⁾
 26.4.1935 Henlein na předvolebním shromáždění ve Starém Městě pod Landštejnem a v Nové Bystřici ⁽⁷⁾
 19.5.1935 v ČSR proběhly volby do parlamentu ⁽¹⁾
 1936–1938 na jindřichohradecku probíhá stavba lehkých pohraničních opevnění ⁽¹⁾
 leden 1936 osvětová činnost v roce 1935: konali se 4 slavnosti, přednáška, 8 divadelních představení, 2 loutkové hry, 2 koncerty, účinkovali také 2 herecké společnosti a Joža Rakušan na chromatickou harmoniku ⁽³⁾
 29.3.1936 v neděli hospodářská škola lidová ukončila teoretickou vyučování v neděli ⁽³⁾
 29. 3.1936 zasazeny třesně za účasti všech politických stran v Kunžaku. Večer se konalo hospodářské družstvo strojní valnou hromadu ⁽³⁾
 2.4.1936 republikánský dorost: založil na hrázi obůrce u Coufalů alej třesní a nazval ji Švehlovou ⁽³⁾
 bylo otevřeno nově zřízené fotbalové hřiště ⁽³⁾
 26.4.1936 v Kunžaku bylo otevřeno nové fotbalové hřiště ⁽¹⁾
 červen 1936 v Kunžaku proběhlo cvičení protiletické obrany ⁽¹⁾
 30.6.1936 městem Nová Bystřice proběhla štafeta s olympijským ohněm ⁽⁶⁾
 srpen 1936 preventivní lékařskou prohlídkou bylo zkontrolováno 20 dětí a byl u nich zjištěn dobrý stav ⁽³⁾
 3.9.1936 Henlein na dožínkách v Číměři prohlásil: "Ač jsme tělem v tomto státě, patříme duchem a kulturou k Německé říši." ⁽⁷⁾
 říjen 1936 po 3 dny zde hostovala divadelní společnost H. Charvátové, které zde sehrálo 3 opery a hru Babička pro děti ⁽³⁾
 1937 postavena škola ve Starém Městě pod Landštejnem ⁽⁵⁾
 30.3.1937 v Kunžaku se konal kurs civilní protiletické obrany ⁽¹⁾
 duben 1937 civilní protiletická obrana v Kunžaku (CPO) ⁽³⁾
 9.10.1937 ve Slavonicích proběhlo cvičení I. leteckého poplachu ⁽⁷⁾
 21.9. 1937 ve Slavonicích a v Nové Bystřici se konalo smuteční shromáždění k úmrtí prezidenta Masaryka ^(6,7)
 rok 1938 v Kunžaku vynesla sbírka na obranu státu celkem 9 560,50 Kč ⁽¹⁾
 únor 1938 ochotnický spolek Havlíček čítá 42 činných členů a 25 přispívajících. Za minulý rok sehrálo 5 představení ⁽³⁾
 duben 1938 z jižní části okresu Jindřichův Hradec utíkají Němci do Rakouska a vstupují do oddílů SA a "Freikorps".
 1.5.1938 byl ustanoven branný sbor československých motoristů (BSČM). Sbírka na ochranu státu vynesla 9 060 Kčs ⁽³⁾

12.5.1938 jsou hlášeny časté srážky úderných oddílů SA a "Freikorps" s pohraničníky v okolí obcí Romava, Rajchářov a Dobrá voda

18.5.1938 přepadení osady Pratené u Nové Bystřice oddílem "Freikorps" ⁽⁶⁾

21.5.1938 částečná mobilizace – do celého čs. pohraničí byly přesunuty jednotky "Stráže obrany vlasti" v počtu 27 000 osob a 400 000 záložníků "SOS" ⁽¹⁾

29.5.1938 vzhledem k vážné situaci před volbami došlo ke sjednocení všech demokratických politických stran na Jindřichohradecku ⁽¹⁾

červen 1938 okresy Třeboň a Jindřichův Hradec navštívili britští pozorovatelé ⁽¹⁾

září 1938 v Kunžaku byl proveden instrukční kurs vojáků II. zálohy a předvýcvik branců. Rovněž bylo provedeno praktické cvičení obrany města a ochrana obyvatelstva proti leteckým náletům ⁽³⁾

3.9.1938 vyhlášení všeobecné mobilizace v ČSR ^(35, 21) Příslušníci oddílů "Freikorps" již natrvalo obsadili Romavu ⁽⁶⁾

9.9.1938 do Slavonic přišla kolem poledního německá armáda ⁽⁷⁾

období pomnichovské republiky (tzv. druhé republiky) (1.10.1938-14.3.1939)

1.-10.10.1938 odstoupení pohraničí ČSR Německu ⁽²¹⁾

3.10.1938 konal se v Nové Bystřici pohřeb zastřeleného člena "Freikorps" a začalo opětovné dobývání celnice v Romavě. Němci používali při dobývání celnice pistole, granáty i kulomety. Platilo, že ve dne byli páni celníci Češi a v noci Němci. Při přestřelkách na Romavě byly hlášeny ztráty na straně "Freikorpsu" 17 mužů ⁽⁷⁾

Matějovec byl obsazen německou armádou. Většina Čechů, pokud neodešli, byli zatčeni gestapem ⁽³⁶⁾

5.10.1938 prezident Beneš abdikoval na svou funkci ⁽²¹⁾

8.10.1938 Německé okupační oddíly zaujaly své pozice na Kunžackých katastrálních hranicích (viz obr. 2). Obsadily obce Kaproun, Lomy a českou osadu Terezín (viz obr. 3 a 4). V Nové Bystřici se usídlila NSDAP, ta zanedlouho vyhlásila okres Nová Bystřice. A pořádala později schůze a projevy, na kterých požaduje prodloužení nově zřízeného okresu Nová Bystřice do Jindřichova Hradce. Ve Slavonicích se začalo s vítáním příchozí Německé armády. Bylo to velkolepé. Všude visely německé vlajky (viz obr. 5). Z nově zřízeného okresu Nová Bystřice se museli všichni Češi vystěhovat. Židé byli posláni do koncentračních táborů.

8.10.1938 zaujali německé okupační oddíly místo na našich hranicích katastru. Obsadili obce Kaproun, Lomy a českou osadu Terezín ⁽³⁾

9.10.1938 ustanovením ze St. Germain byly Slavonice včleněny do Dolního Rakouska. Formální přičlenění se uskutečnilo 8. ledna příštího roku. V tento den byl obsazen Dolní Radíkov německou armádou ⁽⁸⁾

Tento den v Českém Rudolci zbila německá armáda českého četníka strážmistra Zoukala, který odjížděl ze stanice jako poslední ⁽¹¹⁾

10.10.1938 Německá armáda na základě Mnichovské dohody zabírá Markvarec ⁽¹⁰⁾

26.10.1938 Slavonicemi projíždí Říšský vůdce Adolf Hitler: „ Dne 26 října prožilo naše město veliký zážitek návštěvy vůdce Adolfa Hitlera. Návštěva se stala dosud nezažitou manifestací, jásáním a nadšením. Za neutuchajícího provolání obyvatelstva jel vůdce se svým doprovodem

pomalu městem. Cesta vedla po Fratreské silnici přes Dolní náměstí a nahoru na Horní náměstí. Jelikož zastávka nebyla plánována, neuskutečnilo se plánované uvítání starostou. Město bylo již od příchodu německého vojska mimořádně slavnostně vyzdobeno.“⁽⁷⁾

29.10.1938 v Kunžaku, v sále místního hostince, byla pořádána velkolepá slavnost pro české vojáky⁽¹⁾

16.11.1938 na náklady jedné dobroditelky byly na kostele Božího Těla umístěny dva hromosvody⁽⁷⁾

19.11.1938 schválena změna názvu Československa na Česko-Slovenská republika⁽²¹⁾
v Kunžaku byl uspořádán taneční ples Cecilka⁽¹⁾

23.11.1938 město Slavonice poctil svoji návštěvou Říšský místodržitel Dr. Seyss-Inquardt. Při této příležitosti se místodržitel zapsal do obecní pamětní knihy. Jelikož byl sám sudetským krajanem, byl velmi vstřícně přijat⁽⁷⁾

24.11.1938 Do Kunžaku přijela delimitační komise, aby ustanovila nové hranice podle berlínského rozhodnutí. O demarkační čáře kolem bývalého katastru Kunžak jednal s delimitační komisí rodák kpt. Bedřich Vacek, od 29.11. v Kunžaku začalo svou činnost středisko branné výchovy pěšího pluku z Jindřichova Hradce. Majitelé polí a lesů z Kunžaku, jejichž nemovitosti byly obsazeny německým vojskem, ohlásili své majetkové hodnoty v zabraném území Československé Národní bance v Praze. Celková hodnota lesů odstoupených Německu činila přes dva milióny Kč⁽¹⁾

31.1.1939 ve Slavonicích se uskutečnil pohřeb vrchního inspektora finanční stráže Josepha H. Gebauera⁽⁷⁾

26.2.1939 strana národní jednoty uspořádala v Kunžaku veřejnou schůzi⁽¹⁾

březen 1938 následkem nové úpravy hranic stalo se město Kunžak domovem celé řady státních zaměstnanců⁽¹⁾

4.3.1939 v Jindřichově Hradci začaly odvody branců ročníků 1917 – 1919⁽¹⁾

období nacistické okupace

(15.3.1939-8.5.1945)

15.3.1939 německé jednotky vpadly na území Českého státu. Byl vyhlášen tzv. "Protektorát Čechy a Morava"^(1,21,22)

jaro 1939 v protektorátu byla ustanovena jediná legální Česká politická strana "Národní souručenství"^(1,21,22)

1.5.1939 v Kunžaku založena strana "Národní souručenství"⁽¹⁾

23.6.1939 v Kunžaku byl položen základní kámen na stavbu nového kina⁽¹⁾

11.8.1939 němečtí zákopníci začali odklízet betonové pevnůstky mezi Kunžakem a Strmilovem vybudované naší armádou v roce 1938⁽¹⁾

15.8.1939 v Kunžaku byly vyvěšeny žluté německo-české vyhlášky o povinném odevzdání střelných a sečných zbraní⁽¹⁾

1.9.1939 začátek druhé světové války a zavedení potravních lístků.^(2,3)

1.9.1939 ministerstvo školství zrušilo kunžackou živnostenskou pokračovací školu. Z toho plymulo, že všichni učňové museli dojíždět do Jindřichova Hradce.⁽¹⁾

od 19.9.1939 byla zavedena válečná 20% přírážka na lihoviny a tabákové výrobky⁽¹⁾

od 25.9.1939 byly zavedeny potravinové lístky i na pečivo a chléb⁽¹⁾

9.10.1939 z Kunžacké školy bylo zasláno 69 vyloučených knih z učitelské knihovny a z knihovny pro chudé žáky ke zničení zemské školní radě. Byl to postup jako ve středověku, kdy se nepohodlné knihy pálily ⁽¹⁾

17.11.1939 Němci uzavřeli všechny české vysoké školy, popravili devět českých vlastenců v Ruzyni a deportovali české vysokoškoláky do koncentračních táborů ⁽¹⁾

30.11.1939 byl zvolen prezidentem dr. Emil Hácha a začíná sovětsko-finská válka ⁽²¹⁾

15.1.1940 v Kunžaku byla dána do provozu mateřská školka. Přihlásilo se 47 dětí od čtyř let ⁽¹⁾

8.2.1940 byly zavedeny nové dvojjazyčné občanské legitimace ⁽¹⁾

10.3.1940 příchod faráře Mathiase Hofbauera do Slavonic ⁽⁷⁾

15.3.1940 v kunžacké škole se konalo nařízené shromáždění žactva a učitelů, na němž byl přečten text projevu zasláný okresním školním výborem ⁽¹⁾

9.4.1940 vpád německých vojsk do Dánska a Norska ⁽²¹⁾

10.5.1940 útok wehrmachtu na Francii, Belgii a Nizozemí ⁽²¹⁾

26.6.1940 v Kunžaku byla odstraněna socha vojáka z pomníku padlým vojákům z první světové války. Socha byla schovávána po celou dobu okupace na chodbě staré školy proti kostelu ⁽¹⁾

28.6.1940 v Kunžaku byla nařízena a provedena revize školy. Byly odstraněny obrazy, mapy, diagramy, učebnice, zábavné knihy, razítka, nápisy, apod., jež měly nějaký vztah k bývalé Česlovenské republice Úředně byla zapečetěna i školní kronika a bylo nařízeno založit novou ⁽¹⁾

1.9.1940 gymnázium z Jindřichova Hradce bylo přesídleno do Soběslavi a jindřichohradecká Vyšší hospodářská škola a dvouletá hospodářská škola byly přeloženy do Kamenice nad Lipou. Dále bylo nařízeno, že označení firem musí být dvojjazyčné ⁽¹⁾

27.9.1940 uzavření paktu tří mezi Německem, Itálií a Japonskem ⁽²¹⁾

8.10.1940 kunžačtí fotbalisté sehráli přátelský zápas se Strmilovem, který dopadl 3:1 pro Kunžak ⁽¹⁾

4.– 5.11.1940 se strhla velká vichřice a natropila mnoho škod v lesích v okolí Slavonic ⁽⁷⁾

16.11.1940 na Novobystřicku a Slavonicu byly zavedeny lístky na tabák a cigarety. Do Slavonic začínají přicházet Němci bydlící v zahraničí ⁽⁷⁾

15.12.1940 místní výbor uspořádal veřejnou sbírku ve prospěch strádajících českých rodin, jejíž dobrý výsledek činil 2536,- K ⁽¹⁾

24.3.1941 v bývalé továrně na hedvábné stuhy, která již několik let nebyla v provozu, byla zřízena továrna na oděvy firmy Pallas Artis ⁽⁷⁾

13.4.1941 Němci zastavili činnost Sokola v Kunžaku a zabavili mu v hotovosti 1 100,- K a 1/8 stavebního losu ⁽⁷⁾

11.5.1941 v Kunžaku byla ustanovena desetičlenná komise pro zřízení vodovodu v obci ⁽¹⁾

22.6.1941 přepadení SSSR německou armádou ⁽²¹⁾

17.8.1941 byla v Kunžaku otevřena nová zděná trafika pod školou a byla ihned pomalována neznámým pachatelem pěticipou hvězdou, srpem a kladivem, ale také šibenicí, neboť zde prodával tabákové výrobky Němec Jan Povolný ⁽¹⁾

Od 8.9.1941 byl zaveden prodej tabákových výrobků na přiděl: týdně 30 cigaret nebo šest doutníků nebo jeden balíček dýmkového tabáku ⁽¹⁾

Od 20.10.1941 byly na městském úřadě v Kunžaku vydávány pracovní knížky ⁽¹⁾

listopad 1941 při slavnosti Díkůvzdání za úrodu obdrželi někteří čestné uznání za práci v zemědělství ⁽⁷⁾

27.12.1941 v Kunžaku byla provedena sbírka teplého ošacení pro německou armádu.

Ošacením byl naplněn celý žebřinový povoz ⁽¹⁾

24.2.1942 ve Slavonicích byly sňaty všechny zvony ⁽⁷⁾

18.3.1942 v Kunžaku byly sňaty z věže kostela zvony pro válečné účely. Největší vážil 897 kg

(1)

8.4.1942 prováděl německý trafikant Jan Povolný sbírku na zimní pomoc ⁽¹⁾

20.4.1942 Sovětská armáda přechází do protiútoků západně od Moskvy ⁽²¹⁾

2.6.1942 ve čtyři hodiny ráno byla v Kunžaku provedena německým vojskem prohlídka domů. Pátralo se po atentátnících na Heydricha, který podlehl svému zranění ⁽¹⁾

4.7.1942 v Kunžaku v zahradě německé školy u Riebů se konala slavnost německých dětí ⁽¹⁾

21.7.1942 v Kunžaku se konal odvod lidí na práce do Německa ⁽¹⁾

29.9.1942 na kunžacké radnici prováděli úředníci z Nové Bystřice soupis obyvatelstva a přemlouvali občany, zejména ty, u kterých předpokládali, že mají německý původ, aby se hlásili jako Němci ⁽¹⁾

6.10.1942 ve Slavonicích bylo naměřeno 43 °C ⁽⁷⁾

28.11.1942 u Kunžaku přistála pro nepříznivé počasí tři německá vojenská letadla: jedno v Pazdernách na poli a dvě u Komorníka ⁽¹⁾

1943 uskutečnilo se hlasování členské rady NSDAP o prodloužení okresu Nová Bystřice do Jindřichova Hradce. (4) Výsledky: 7 pro a 10 proti. Návrh byl tedy zamítnut ⁽⁶⁾

11.1.1943 byl velký vítr a mnoho sněhu. Na Strmilovské silnici se převrhl autobus na dveře a lidé museli vylézt okny. Nikdo se nezranil ⁽¹⁾

duben 1943 byla v Kunžaku provedena úprava rozhlasových přijímačů, aby nebylo možné poslouchat cizí rozhlas na krátkých vlnách ⁽¹⁾

19.8.1943 ve Slavonicích bylo naměřeno 51 °C ⁽⁷⁾

25.8.1943 ve Slavonicích byla zorganizována přehlídka módy v rodinných domcích ⁽⁷⁾

2.3.1944 bitva u Stalingradu ⁽²¹⁾

23.8.1944 v Kunžaku bylo poprvé slyšet vzdálené bombardování ze směru od Nové Bystřice mezi druhou až třetí hodinou odpolední. Podobná situace se několikrát opakovala v témž roce a zejména v roce 1945, kdy bylo slyšet i dělostřelecké bombardování z blížící se fronty ⁽¹⁾

24.8.1944 v poledních hodinách byla svedena nad Kunžakem letecká bitva mezi americkými a německými letadly. Nad Kunžakem byly sestřeleny dvě německé stíhačky a jeden čtyřmotorový americký bombardér. Od jedenácti hodin do půl druhé trvaly přelety amerických letadel, která již několik týdnů létala přes naše území ze základen v Itálii a zpět. Toho dne se několik bombardérů vracelo zpět na základnu nad Kunžakem, byly však dostihnuty německými letadly. Byl překrásný slunný den, obloha bez mráčků. Zpočátku Kunžačtí nevěnovali přeletům skoro žádnou pozornost. Ve směru mezi Lomy a Kaprounem za bývalým židovským hřbitovem spadla německá stíhačka, úplně se roztříštila a posádka zahynula. Rovněž tak za kopcem nad Rokytovým mlýnem spadla další německá sestřelená stíhačka. Osud posádky byl stejný. Také u Vlčic spadla další německá sestřelená stíhačka a americký bombardér. Po skončení vyběhli z německé školy u Riebů učitelé a děti s jásáním nad vítězstvím německých letadel. Ve své naivní a fanatické víře ještě věřili jen ve vítězství německých zbraní, ale záhy se přesvědčili o sestřelení dvou německých stíhaček u Kunžaku a ve smutečním pochodu pak pochovávali na místním hřbitově zbytky těl německých pilotů ⁽¹⁾

Listopad 1944 Všichni Kunžačtí narození v roce 1923 byli nasazeni na zákopové práce do Rohnau u Neziderského jezera v Rakousku ⁽¹⁾

26.10.1944 v Kunžaku se konala sbírka pro německý červený kříž ⁽¹⁾

Listopad 1944 V Nové Bystřici a ve Slavonicích je formována lidoobrana (Volksturm). V Nové Bystřici se mimo jiné začaly na mnoha místech budovat zákopy. Bunkry vybudované Československou armádou k ochraně našich hranic byly narychlo opraveny a obsazeny. Na bunkrech byly nápisy jako "Jetzt erst nicht" – teď teprve ne, všechno pro vítězství, vítězství je naše! Zákopy kopali starci a ženy (byly kopány po celou zimu) ⁽⁷⁾

3.11.1944 o půl dvanácté byl v Kunžaku vyhlášen letecký poplach ⁽¹⁾

10.1.1945 sedm kunžackých občanů odjelo na zákopové práce do Hustopeče na Moravě ⁽¹⁾

18.1.1945 byla pořádána sbírka z nařízení okresního úřadu v Telči. Sbíraly se lopaty, krumpáče, motyky a rýče ve prospěch Třetí říše a patrně na její záchranu ⁽¹⁾

3.2.1945 obdrželi kunžačtí hostinští oznámení, že již nebudou dostávat pivo ⁽¹⁾

únor 1945 v Kunžaku bylo slyšet střelbu z blížící se fronty ⁽¹⁾

26.2.1945 musela být narychlo vyklizena stodola a sál "U Čechů" pro německé uprchlíky z Východních Prus ⁽¹⁾

1.3.1945 přijel do Kunžaku úředník coby "kvartýrmacher" pro uprchlíky, kterých mělo přijít do Kunžaku údajně asi pět set. S jejich ubytováním se počítalo v soukromých bytech a bylo nařizováno říkat jim "národní hosté" ⁽¹⁾

11.3.1945 starosta města Kunžaku svolal všechny pekaře na městský úřad a zabavil zásoby chleba pro německé uprchlíky z Říše, kteří tentýž den vyjeli z Brna a ještě večer nebo příštího dne ráno měli přijet do Kunžaku ⁽¹⁾

15.3.1945 ve Slavonicích začaly práce na valech ⁽⁷⁾

16.3.1945 do Kunžaku přijelo celkem 307 uprchlíků včetně členů HJ (Hitlerjugend – Hitlerova mládež). Přijeli v autobusech, v autech, ba i na koňských potazích. Prozatím byli ubytováni ve škole a ve velkém sále v hostinci "U Čechů" ⁽¹⁾

duben 1945 v Nové Bystřici se již tou dobou přestalo pracovat na zákopech (i ti neoptimističtější Němci přestali věřit ve vítězství). V zámku v Nové Bystřici však byly četné zásoby NSV (Nazional Sozialistische Volkswohlfahrt – zásoby ošacení, bot, potravin, léků, apod.), ty byly narychlo rozprodány německému obyvatelstvu, které se o ně pralo ⁽⁶⁾ Nejlepší stroje byly z továren narychlo demontovány a odváženy do Rakouska. Do Slavonic přišli vojáci ze Slovenska a uprchlíci ze Znojma. Uzavření města Slavonic před ruskou armádou ⁽⁶⁾

1.4.1945 v Jarošově nad Nežárkou byly hloubkovými letci ostřelovány dvě lokomotivy ⁽¹⁾

6.4.1945 tohoto dne jezdilo přes Strmilov mnoho vojenských aut ze Slovenska a všechna směřovala na Linec. Byly to první transporty německých aut, které projely Kunžakem. Následovaly po nich další a další. Snad každý den až do 9. května, kdy v poledne projeli poslední Němci Kunžakem. Projíždělo dělostřelectvo, trén i pěchota. Přiváděli s sebou koně i mnoho hovězího dobytka. Některé kolony se v Kunžaku zastavily nebo i jejich posádky přespaly ve škole. "Herrenvolk" ustupoval přes Kunžak všemi směry aniž by byl rušen nepřitelem ⁽¹⁾

9.4.1945 Přes Kunžak přejela část armády generála Vlasova a sice trén (zásobovací vojsko) ⁽¹⁾

Německá armáda buduje zátaras na významných komunikacích a opevňuje strategické body
15.4.1945 večer za přítomnosti několika kunžackých občanů byl ustaven ve farní kanceláři revoluční místní Národní výbor v Kunžaku v čele s předsedou J. Tesařem ⁽¹⁾

30.4.1945 v Kunžaku se rozšířila zpráva o Hitlerově sebevraždě ⁽¹⁾

5.5.1945 vypuklo povstání v Praze a na dosud neosvobozeném Českém území ⁽¹⁾

6.5.1945 v Nové Bystřici byl vyhlášen sraz všech členů NSDAP do zámku. Všichni museli přísahat, že nikdy nezradí a budou bojovat až do posledního. Vyskytla se zde hesla jako např. "Raději smrt, nežli žít jako otrok!" ⁽⁶⁾

7.5.1945 ve 2:41 byla podepsána kapitulace Slavonic. Příslušníci "Volksturm" se vzdávali a hlavní oddíly německé armády utíkaly na západ, aby se nechaly zajmout Američany ^(6,7)

Na silnicích zavládl totální chaos a zmatek, všichni Němci se snažili dojet co nejvíce na západ v domnění, že se tam nechají zatknout Američany. Od Vidně a Starého Města pod Landštejnem chvátali unavení Němci, aby se nechali zatknout Američany u Jindřichova Hradce. Všechny silnice byly zataraseny auty a vojáky, kteří v nich jeli je ve zmatek opouštěli a utíkali do lesů. Za jakýkoli nenáročný dopravní prostředek (např. kolo) mohl každý dostat koně s vozem, municí a zásobami. Lidé zahazovali zbraně do rybníků, potoků a příkopů, nebo je přeráželi o rohy domů. Při tom proklínali Hitlera a nadávali mu (např. "Za to jsme celých

šest let bojovali?!") Většina vedoucích Němců uprchla už dávno před tím s armádou. ⁽⁶⁾
8.5.1945 odpoledne v 17:00 byl na městské radnici vyhlášen místní Národní výbor. Ruch Německých uprchlíků ustal. Hned odpoledne už někteří Češi vyvěšovali československé a sovětské vlajky. První Rusové přijeli do Nové Bystřice kolem 17:00 od Vídně. Lidé ze zajateckých táborů (Italové, Francouzi, Řekové, Poláci, aj.) se rozutekli po Nové Bystřici a začali rabovat obchody. V noci bylo udržení pořádku nemožné. Slavonice i Nová Bystřice byly bez elektrického proudu ⁽⁶⁾

9.5.1945 odpoledne ve 13:30 přijely směrem od Dačic první jednotky sovětské armády do Kunžaku a zavládla radost ⁽¹⁾ Ve Slavonicích byl oficiálně oznámen mír ve 12:01 ⁽⁷⁾

1945 Po osvobození republiky příchod nových osadníků a zabrání domů po odsunutých Němcích ve Starém Městě pod Landštejnem ⁽⁵⁾

6. – 9.5.1945 v této době v obci Dobrá Voda i ti nejzarytější Němci přestali věřit ve vítězství Říše a podle svých možností se připravovali na pád modly hákového kříže. Nacističtí předáci obce zakopali cenné předměty v lesích, vzali si nejmutnější věci a uprchli pravděpodobně do Rakouska ⁽²⁰⁾

8.5.1945 ráno přijel do Matějovce oddíl partyzánů s velitelem Holbou a provedl s předsedou RNV Tomášem Kratochvílem odsun místních Němců. Odsun byl proveden takto: osobám, kterým byl povolen v Matějovci dále pobyt, byl vydán průkaz. Ostatní se museli během dvou hodin seřadit na určeném místě na silnici ke Slavonicům. V 10:00 odchod započal. Šli bez odporu "domů do Rajchu." ⁽³⁶⁾

období „nástupu komunismu“

(9.5.1945–únor 1948)

9.5.1945 do Dobré Vody vjela první nákladní auta s vojáky ruské armády. Němečtí vojáci, pokud byli zaskočeni, odhazovali pušky, kulomety, pistole, granáty, pancéřové pěsti, pásy se střelivem, kusy uniforem, vyznamenání a házeli je do Panského a jiných obecních rybníků. Z každé budovy byly vystrčeny prapory, nepadl jediný výstřel. Velitelé ruské jednotky (asi sto mužů celkem) bydleli v č.p. 28, kde byla velitelská kancelář. Ostatní bydleli v č.p. 22, 12, 11, 23, 24. Do školy prý nevstoupili. Rudá armáda bydlela ve vsi asi do 16. května prapory, nepadl jediný výstřel. Velitelé ruské jednotky (asi sto mužů celkem) bydleli v č.p. 28, kde byla velitelská kancelář. Ostatní bydleli v č.p. 22, 12, 11, 23, 24. Do školy prý nevstoupili. Rudá armáda bydlela ve vsi asi do 16. května. Za celou dobu pobytu nedošlo k nejmenšímu incidentu, nebyl též nikdo zastřelen ⁽²⁰⁾

V Nové Bystřici udržet pořádek bylo takřka nemožné. Hranice ještě nebyly obsazeny a proto většina Němců prchala i se svým majetkem pryč ⁽⁶⁾

10.5.1945 Ve Slavonicích byla vyhlášena pracovní povinnost Němců (byly odklizeny silniční uzávěry, munice, atd.) Novou Bystřici a Slavonicemi procházelo denně až 600 ubohých uprchlíků. U rybníka Osíky byl vybudován zajatecký tábor pro Němce (bylo jich zde asi 40 000). V novobystřické zámecké zahradě bylo internováno 10 000 vlasovců, kteří tam byli vyslýcháni ⁽⁶⁾

Ve 13:30 přijely do Českého Rudolce po silnici od Slavonic jednotky ruské armády, byly nadšeně uvítány českým obyvatelstvem. Umyli se u rybníka a pak odjeli směrem ku Praze. Nechali zde však menší jednotku, která tu nějaký čas musela zůstat (viz obr. 11 a 12). Francouzští zajatci dovezli z Peníkovského lihovaru sud lihu. Dali napít i ruským vojákům a vodka se stala původcem zkázy v celé vesnici. Opilí ruští vojáci spolu s italskými, jugoslávskými a francouzskými zajatci vtrhli do místního zámku, který velmi důkladně

vyrabovali. Škoda se nedá ani odhadnout a jen část vnitřního vybavení odvezl ONV v Dačicích do Dačického zámku. Značná část ustupující německé armády byla obkličena a zajata v prostoru Jindřichův Hradec – Třeboň – Nová Bystřice. Pro tyto zajatce byly ve zdejší kraji narychlo zřizovány zajatecké tábory. Jeden z největších byl vybudován dne 17.5.1944 v Českém Rudolci. Zajatci byli na polích zbaveni zavazadel a pak tříděni. Spousty potravin, šatstva a jiných hodnot kupily se tu ve velikém množství. Lidé místní i z dalekého okolí spěchali na tato místa, aby také pro sebe něco získali. Mnohým se to podařilo tak, že jsou zásobeni textilem na mnoho let a někteří snad na celý život. Rozloha zajateckého tábora, který byl umístěn v lese směrem k Lipolci a Liděřovicům činila asi 160 ha. Nejvyšší stav v zajateckém táboře, v němž byla ostatně velmi čilá fluktuace byl, pokud se dalo zjistit, 100 – 120 000 lidí. Byli ubytováni v dřevěných srubech a v chatách, které si sami vystavěli. Poněvadž na zásobování takového množství lidí nebyl nikdo připraven a přísun po rozrušené komunikaci byl velmi zdoluhavý, trpěli zajatci z počátku velkým hladem. Teprve později se zásobování zlepšilo a bylo poráženo denně až 80 kusů hovězího dobytka. Dvě velké stodoly zdejšího velkostatku byly 22.5.1945 zbořeny a z materiálu takto získaného byli postaveny nouzové pekárny v nichž bylo dvanáct pecí. Ve mlýně Stanislava Policky se semlelo pro zajatce asi 6 vagónů pšenice, žita a kukuřice ⁽¹¹⁾

17.5.1945 byli z Matějovce odsunuti všichni cizinci, kteří v Matějovci neměli domovské právo. Byli to většinou Rakušané z Vídně a jiných míst ve válce bombardovaných. ⁽³⁶⁾

22.5.1945 byli uzavřeny hranice s Rakouskem ^(6,7)

28.5.1945 zahájila skupina 45-ti partyzánů pplk. Hobzy odsun Němců ze Slavonic ⁽⁷⁾

29.5.1945 ve 12:30 přijelo do Dobré Vody 20 partyzánů. Velel jim nadporučík v čsl. uniformě. Ten po odchodu Rusů ustanovil v obci místní národní výbor, vyhledal velitele partyzánů, předsedu MNV, Němce Johana Prolla a nařídil: "Všichni obyvatelé ať se před budovou mlékárny co nejdříve shromáždí". K shromážděným promluvil (německy), vybral 31 Němců s nejmenší vinou, ostatním nařídil opustit do půl hodiny obec se zavazadly do 30 kg. Na oznámení Františka Strejčka, českého usedlíka z Čiměře, byli zadrženi dva zdejší obyvatelé – nacisté (jména se bohužel nepodařila zjistit). Museli si vykopat u lesíka v Čiměři hroby a po té byli partyzány zastřeleni ⁽²⁰⁾

6.6.1945 vypovězení Němců ze Slavonic ⁽⁷⁾

30.7.1945 v Českém Rudolci začal tohoto dne odsun místních Němců do Rakouska. První skupina čítala asi 50 rodin ⁽¹¹⁾

20.8.1945 nyní zařazujeme popis obce Dobrá Voda, který vystihuje stav krajiny v těchto letech. "Přicházím cestou z Čiměře a hned u cesty první stavení bylo ve stavu úplného zpusťování. Na dveřích svítily křídou napsané nápisy "Zabráno, Češi a hned u cesty první stavení bylo ve stavu úplného zpusťování. Všechna neobsazená stavení měla vypáčené dveře, vytlučená okna, nábytek roztráskán sekerou, slavníky rozpárány a sláma po zemi, kamna vybouraná, elektrické vedení vytrháno, všude plno peří, hadrů, rozházených knih, papírů, dopisů, obraz úplné zkázy. Jediné co zde bylo neporušeno, byly obrazy Krista a Panny Marie, kříže. Smutný byl vzhled světnice, která před nedlouhou dobou dýchala životem. Prošel jsem celou vesnicí a přišel jsem k pomníku, kde bylo bílou křídou načmáráno "Ať žije Beneš a ČSR" a dole připsáno "A Stalin". Ohrada u pomníku byla pobourána, všude plno smetí, věru málo důstojné prostředí pro jména nám tak drahá. Vešel jsem do školní budovy. Pěkná, v zahradě umístěná, z poloviny nová školní budova jevila známky úplného vyloupení. Všechny dveře vypáčené, okna vytlučená, vypínače vytrhány, nábytek ve třídách zpřeházen, kamna vybourána, pomůcky v kabinetě vykradeny, obrazy, inventáře, úřední knihy, učebnice a jiné předměty rozházeny po podlahách, po dvoře, po hnojišti, ve studni, dříví z kolny vyházeno, v dřevníku kopáno (našlo se prý dvě stě konzerv s tlačenkou a masem), na dvoře kopáno na dvou místech, obrovská prázdná bedna svědčící o úspěchu kopání, v zahradě kopáno, všechno

to neklamná svědectví o pracovitosti některých nových usedlíků. Vkročil jsem do vypáčeného bytu správce školy. Byl úplně vykraden, jediným nábytkem byla na tři kusy roztržena pěkná leštěná sedací skříň, proštělená z pistole. Pažení dveří uhnílé a utrhané, podlahy na některých místech utrhané, ve spíži rozházené láhve se zavařeninami. Vrcholem všeho byla půda. Na půdě byly sneseny peřiny z celé vesnice (neobsazených stavení), každá byla roztržena, (hledáno uvnitř peří), po podlaze bylo po kotníky peří, mezi tím vším seno, sláma, asi dvě stě starých bot, mršiny koček, slepic a mračna blech. Ve školních lavicích bylo plno nečistoty, v děrách po kalamářích stovky vši. Tak tedy vypadalo místo, kde jsem měl vychovávat děti k poctivosti, pravdě, čistotě, kde měly nabýti nových vědomostí. Slzy zalily můj zrak i srdce, tak přivítal český lid českého učitele. ^{“(20)”}

23.8.1945 v Nové Bystřici a ve Slavonicích bylo dáno do provozu pouliční osvětlení ^(6,7)

1.11.1945 na celém území našeho státu byla provedena výměna protektorátních platidel na Československé koruny ⁽²¹⁾

30.4.1946 z Českého Rudolce byla odsumuta další část místních Němců a zbytek 41 Němců byl odvezen Odsun byl proveden na rozdíl od okolních německých vesnic velice mírně a skutečně lidským způsobem. Odsunutým Němcům bylo dovoleno odstěhovat si všechno prádlo, šatstvo i nezbytné bytové zařízení ⁽¹¹⁾

26.5.1946 v ČSR se konaly volby do ústavodárného Národního shromáždění ⁽²¹⁾

1.9.1947 byl předložen návrh rezoluce se základními požadavky Košického vládního programu ⁽²¹⁾

období „reálného socialismu“

(únor 1948-listopad 1989)

7.6.1948 abdikoval prezident Beneš ⁽²¹⁾

14.6.1948 Národním shromážděním byl zvolen nový prezident Klement Gottvald ⁽²¹⁾

1950 byly zřízeny ochranné dráty proti vniknutí nepřítele na naše území, tzv. "Železná opona." ^{“(6)”}

1950 se zde na Jindřichohradecku jako všude v pohraničních okresech buduje "Železná opona" (viz obr. 13). Dráty tedy vedou od Artoleče směrem k Návarům přes prostředek Návarského rybníka směrem ke Starému Městu pod Landštejnem. Dráty byly složeny ze tří stěn: první byly poměrně nízké, prostřední velmi vysoké se čtyřmi vodiči el. proudu a v některých místech mezi těmito dráty byly i nášlapné miny. Poslední řadu tvořilo opět nízké pletivo. V pozdější době zde existovaly senzory dotyku, které signalizovaly zazvoněním v centrále nebo vypuštěním světlice

Z okolí hranice jsou všichni postupně vystěhováni do vnitrozemí a opuštěné vesnice jsou těžkou technikou bourány. Takto byly zlikvidovány například obce Rajchěřov, Romava, Staré Hutě, Košťálkov, Kuni, Dětršíš a Košlák. Nemluvě o znevýhodnění a častých represí obyvatel Maříže a Artoleče, což vedlo k devastaci obou vesnic.

červen 1945 založení místní organizace komunistické strany ve Starém Městě pod Landštejnem - zakladatel soudruh Bakovský ⁽⁵⁾

1952 se konali slavnosti ve Slavonicích, mnoho tanečních zábav, účast občanů Starého Města pod Landštejnem ⁽⁵⁾

1.6.1953 měnová reforma proběhla ve Starém Městě pod Landštejnem bez problémů, byl zrušen listkový systém ⁽⁵⁾

1954 podzim návštěva divadla z Prahy ve Starém Městě pod Landštejnem ⁽⁵⁾

leden 1955 do Starého Města pod Landštejnem přijelo vesnické divadlo z Prahy, sehrálo divadelní hru: „Jde o život“, odpoledne loutkové divadlo pro děti ⁽⁵⁾

x

6.3.1955 rada žen pořádala oslavu MDŽ a přednášku. Proběhlo mnoho večírků a místní ochotníci se hráli divadlo: „Potopa světa“⁽⁵⁾

1956 mnoho zábav ve Starém Městě pod Landštejnem např.: Hasičský ples, Josefská zábava.⁽⁵⁾

3. a 4.4.1955 zájezd kina filmové jaro v pohraničí. Velký vzestup sportovního klubu SOKOL odbor kopané (28 členů). Snížení cen živ. potřeb. Plánuje se výstava vodovodů. Památkovým úřadem opravena zdejší věž. Veškeré soukromé statky, se hned po sklizni předali státním statkům⁽⁵⁾

1957 státní statek ve Starém Městě pod Landštejnem má své dílny kováře, truhláře, koláře. Je zde 8 malých samostatně hospodařících zemědělců (19 ha). Byla provedena úprava potoka, přístavba stálého jeviště při kinosále, tato akce (Z) byla provedena⁽⁵⁾

19. května 1957 - volby do M.N.V., O.N.V. a do K.N.V. stoprocentní účast. 20. leté výročí zbudování školy⁽⁵⁾

9.6.1957 byla oslava, zúčastnil se jí poslanec národního shromáždění PPLK Karel Průša Průvod žáků a pionýrů městem. Oslavy byly zahájeny na hřišti školy ředitelem školy Fr. Klenkou. V rámci květnových oslav se hráli žáci hru „Zlaté jahody“⁽⁵⁾

1959 1. Máj vyznamenání řádem rep. M. Šátek - kombajnista a traktorista Dačice⁽⁵⁾

1959-1960 - 21.4. oslava 90. narozenin V. I. Lenina v kinosále. 15. výročí osvobození naší vlasti sovětskými vojsky oslava VŘR. 43. výročí v kinosále.⁽⁵⁾

1961 byly ke Kunžaku přičleněny Suchdol, Mosty⁽⁵⁾

1963- 1964 generální oprava místností M.M.U'. Výstavba moderního kravína.

Po několika letech přestávce se hráli učitelé spolu s místními ochotníky hru Fr. Kožíka „Přátelství“⁽⁵⁾

v březnu 1963 se konala tradiční přehlídka tvořivosti mládeže a hezká estráda ministerstva vnitra⁽⁵⁾

květen 1963 je ve znamení osla devatenácté výročí osvobození + divadlo

„dnes večer ordinuje Švanda“⁽⁵⁾

v červnu 1963 se pořádáno vystoupení artistů, „sourozenci“ Coranas z Bratislavy na náměstí cvičili na kotvě zavěšené na věži kostela. Na podzim přednáška k 20. výročí Slovenského národního povstání a oslavy 7.11⁽⁵⁾

4.8. 1963 hrad Landštejn navštívil prezident republiky Antonín Novotný s chotí a ministr zahraničních věcí Václav David s chotí⁽⁵⁾

1964 T.J. Sokol se zúčastnil okresní soutěže v kopané. V zimě tři plesy, hasičský, T.J. Sokol a K.S.Č. ples. V létě pořádali zábavy hasiči, svazarm a vojáci. Žáci ZŠ. se zúčastňují sokolských zápasů branné zdatnosti⁽⁵⁾

28. 10. ve večerních hodinách slabé zemětřesení s epicentrem šedesát km. od Vídně u nás zpozorovány otřesy nábytku a poposunování křesel a postelí. V červnu se zhoršil TV obraz vlivem ionosférických poruch.⁽⁵⁾

Rok 1965- 8.3. MDŽ oslava v pohostinství starým ženám a matkám s více jak sedmi dětmi byli předány upomínkové dary⁽⁵⁾

8.5.1965 slavnosti akademie v novém kinosále program „pionýři“⁽⁵⁾

13.6.1965 tělovýchovné odpoledne pod názvem: „Dětské slavnosti“ a slavnosti: „Pohraničního dne“⁽⁵⁾

7.11. Lampiónový průvod slavnostní zahájení měsíce přátelství⁽⁵⁾

1960 změna oficiálního názvu našeho státu na Československo socialistická republika⁽²¹⁾

21.8. 1968 vpád vojsk Varšavského paktu na území ČSSR⁽²¹⁾

1977 vznik charty 77⁽²¹⁾

1984 v tomto roce byl MNV Kunžak vyhodnocen čestným uznáním za výsledky v soutěži NV v celostátním ruchu, obdržel finanční odměnu.

- místní výbor národní fronty obdržel čestné uznání od ÚV NF za příkladnou činnost při plnění volebního programu
- v jejich národním výboru pracuje za rok 1984- 45. poslanců z toho je 22 členů KSČ, 12 žen a 17 mladých poslanců do 35 let
- v roce 1984 - se uskutečnilo 117 kulturních a celospolečenských akcí.
- byly dokončeny sanační práce na nové mateřské škole
- dále se dokončuje výstavba domu potravin na které se v letošním roce postavělo 350 000 Kčs a v akci Z se dokončuje prodejna masa
- v obci je 11 prodejen 3 prostřednictvím Jednoty
- stavba mateřské školy byla zahájena v roce 1977. Stavbě MŠ , a v zemědělství
- lidová strana má 21 členů
- v průběhu roku byli 3 vichřice jedna s kroupami ⁽³⁾
- 1985 v základní organizaci KSČ bylo 42 členů
- v tomto roce se konalo 5 plesů
- 17. února masopust, přišlo hodně masek např. hejno slepic
- 25. kunžacká pouť
- 26. května začal na kozině hořed les Kunžacké hasičské vozy nebyli v provozu
- 5. června zemřela nejstarší občanka Kunžaku paní Marie Krumlíková. Zemřela ve věku 96 let. Byla dlouholetou členkou KSČ ⁽³⁾
- 17.11. 1989 represivní akce vyvrcholili známou akcí na Národní třídě ⁽²¹⁾

období „demokracie“

(listopad 1989-dnešek)

- 29.12. 1989 byl zvolen prezidentem ČSFR Václav Havel ⁽²¹⁾
- 1991 v roce 1991 byla v Kunžaku založena policejní stanice která má sídlo v administrativní budově zemědělského družstva. Protože 17. února byla vykradena místní samoobsluha Jednoty
- od ledna 1991 byla mateřská škola předána ze správy Kunžaku do správy Obecního úřadu
 - 23. listopadu pořádali hasiči Cecilkovskou taneční zábavu ⁽³⁾
- 1993 v prostorách bývalého rybníka vyrostla velká stavba autocentrum ⁽³⁾
- 1.1.1993 byla Česká a Slovenská Federativní republika rozdělena na Českou a Slovenskou republiku ⁽²¹⁾
- 1994 se konaly komunální volby ⁽³⁾
- 2000 Nová Bystřice - Dnešní závod se jmenuje Alma a zaměstnává většinu obyvatel v pracovním věku. ve městě má továrna 2. továrny, a v Albeři jednu. Druhým velkým závodem je Otavan, jehož ředitelství je v Třeboni. V této továrně se šijí pracovní obleky a jsou zaměstnány nejvíce ženy. V Almě se vyrábějí deky a v prodejně se také hned prodávají. Město je dostatečně vybaveno obchodní sítí a je velmi navštěvováno Rakušany, kteří nakupují potraviny i průmyslové zboží. Hodně turistů přijíždí z vnitrozemí každoročně na autokempink Osika, při kterém v blízkosti je i tábor pro letní soustředění studentů Karlovy university z Nové Bystřice odkud je možno podniknout řadu turistických výletů. Nejčastěji je to oblast hradu Landštejna a velké vodní nádrže - přehrady u Starého Města p. Landštejnem. Hraniční přechod leží 2,5km od N. Bystřice a umožňuje spojení přes Rakousko a jižní Evropu. V nové Bystřici je přes 100 let úzkokolejná dráha, která dnes přepravuje menší náklad. Město má

pravidelné autobusové spojení na J. Hradec i Slavonice (směr Morava). Posledních deset let vzniklo hodně soukromých obchodů a firem. O pořádek se starali příslušníci české policie, kteří spolupracují s celní stráží. Město i s přilehlými obcemi má přes 3000 obyvatel. Na rohu náměstí je velká budova kde je dnes možno zakoupit skoro veškeré průmyslové zboží. Byla vystavěna začátkem 80.let. Otavan kolem r.1950, Partex - 1948 až 1990. ⁽⁶⁾

Nyní je zařazen celkový seznam otázek, které jsme pokládali místním pamětníkům. Po něm následuje kompletní seznam starousedlíků s jejich výpověďmi a z nich vytvořená syntéza.
(pozn.: ve zkrácené verzi naleznete po otázkách jen syntézu.)

Otázky

OTÁZKY - TYP A (PRO PAMĚTNÍKY 1. REPUBLIKY)

- A0. Jak probíhalo obsazování nově zřízených hranic ČSR za první republiky ?(jaké byly problémy)
- A1. Jak se zde slavily významné svátky ?
(Velikonoce, Vánoce, Silvestr, státní svátky, poutě do kostela, sv. Mikuláš, sv. Štěpán, Hromnice, dušičky, sv. Václav, tři králové, sv. Martin, později 1.Máj, VŘSR, MDŽ)
- A2. Dodržovaly se zde nějaké zvláštní zvyky nebo tradice ?
(popřípadě zvláštní jídlo)
- A3. Jaké byly hlavní způsoby obživy lidí ?
- A4. Odkud se brala voda a čím se topilo ?
- A5. Co se zde pěstovalo za rostliny a chovalo za zvířata ?
- A6. Kde se lidé scházeli (hospody, KD, centra) ?
- A7. Kde se plodiny skladovaly a kde zpracovávaly ?) Kam se odvážely dál ?
- A8. Jak se vám žilo v krizi 30. let, jaké jste měli v této době potíže ?
- A9. Jaké byly pracovní příležitosti ? (továrny, výroby, práce financované státem)
- A10. Jak se nazývaly okolní kopce, lesy, rybníky, pastviny, louky, případně jinak důležité budovy ?
- A11. Byla zde nějaká řemesla ?
- A12. Jak to ve vaší vesnici vypadalo za první republiky, byla tam
(hospoda,obecní úřad, kostel, škola (česká, nebo německá), hasičská zbrojnice, mlýn, jiná kulturní centra, popřípadě jinak zajímavé budovy?
- A13. Jaký byl vztah mezi Čechy a Němci ve vaší obci, byl zde nějaký obchod,nebo jiný kontakt s Rakouskem ?
- A14. Jak se krajina změnila od období, kde jste tu začal/a žít ?
- A15. Jak probíhal obyčejný život ve vesnici, kde jste bydlel/a ?
- A16. Kde vedly hlavní cesty ?
- A17. Jaká tu byla dopravní obslužnost ? (autobus, trolejbus, tramvaj)
- A18. Kde byly obchody (koloniály, řeznictví, bratrství, trhy)?
- A19. Konala se ve vesnici, kde jste žil/a nějaká vystoupení divadel, nebo kapel ?
- A20. Byly zde nějaké rybníky ?
(kde, od kdy do kdy, komu patřily a jaký měly účel)
- A21. Kde se nacházela sportovní hřiště, sportoviště, kluziště ?

OTÁZKY TYPU B
(PRO PAMĚTNÍKY 1. REPUBLIKY, NÁBOŽENSKÉ TYPY)

B1. Komu je zasvěcen zdejší kostel ?

Jsou tomuto patronovi zasvěceny i jiné sakrální budovy ?

B2. V jakém slohu je vystavěn a jaká je jeho výzdoba ?

B3. Při jakých příležitostech se zvonilo a do jakého roku ?

B4. Kdy se konaly mše a kolik lidí na ně chodilo ?

B5. Byl zde vlastní kněz, jak je to dnes a kolik lidí chodí do kostela ?

B6. Kde všude se nacházely kapličky a křížky ?

(kdo je postavil, kdy byly postavené, jakou měly výzdobu,
podobu a zasvěcení, popř. kdy zanikly)

OTÁZKY TYPU C
(PRO PAMĚTNÍKY 2. SVĚTOVÉ VÁLKY)

C1. Jak se změnil vztahy mezi vámi a Němci ve vaší obci po mnichovské smlouvě ?

C2. Jak to tu vypadalo při obsazování německou armádou a tvorbě
nových hranic ?(kudy vedly, vyskytly se nějaké problémy)

C3. Jak probíhalo upevňování moci příchozích Němců ?
(kde se ubytovali, pořádali nějaké akce)

C4. Jak se v protektorátu změnil běžný život a postavení normálního
člověka, jaké byly v této době hlavní pracovní příležitosti ?

C5. Působily zde partyzánské skupiny, kde, jaké, jak se k nim chovalo místní
obyvatelstvo ? (jaké organizovali sabotáže)

C6. Byl/a jste někdy nasazen/a na nucené práce v německé říši ?

C7. Jak se situace změnila po atentátu na R. Heydricha ?

C8. Byl/a jste svědkem leteckého náletu ?
(kdy, kdo tam bojoval, jak bitva skončila atd.)?

C9. Jak se situace dále měnila po příchodu zpráv, že Německo prohrává ?

C10. Zúčastnil/a jste se opevňovacích prací proti přicházející Rudé armádě ?
(jak probíhala, co se vytvořilo)

C11. Jak probíhal příchod Rudé armády a co se dělo po něm ?
(kde se ubytovali)

C12. Byly v okolí zbudovány nějaké zajatecké tábory ?
(jaké bylo jejich zásobování, kolik zajatců tam bydlelo)

OTÁZKY TYPU D
(PRO NOVOUSEDLÍKY OD ROKU 1945)

D1. Jak probíhal odsun sudetských Němců ?

(Kde, jaká partyzánská skupina jej provedla, v kolik hodin se tak
stalo, jak dlouho mělo německé obyvatelstvo k vystěhování, kdo
všechno byl vystěhován, kolik kilogramů svého majetku si mohl každý
přenést přes hranice, jaké měl ohlasy mezi Čechy a Němci)

D2. Jak vypadalo složení revolučního obecního zastupitelstva

(kdo v něm byl, za jakých okolností vzniklo, do kdy pracovalo, co řešilo za problémy) ?

D3. Po jejich vysídlení jste ve stavení, které jste zabral/a našel/a nějaké písemné dokumenty,
náčrtky , fotografie ?(Jste ochoten je zapůjčit k okopírování, nebo věnovat St.Ok. archivu)

D4. Vzpomínáte si na první léta v novém prostředí, s novými sousedy a můžete nám povědět něco zajímavého o tehdejší obživě, dopravě, správě obce, živelných pohromách aj. ?

D5. Kdo před vámi vlastnil domek, ve kterém bydlíte, jaké byl národnosti ?

D6. Bylo ve stavení dříve pozorováno řemeslo (jaké ?), dochovaly se po něm třeba staré nepotřebné nástroje, které by mohly sloužit k dokumentaci historie v Okresním muzeu
v Jindřichově Hradci ?

D7. Byly v obydlí nalezeny jakékoli náboženské předměty ?

(obrazy, řezby, knihy). Jste ochoten je nechat fotografovat ?

D8. Jaké jste si přinesl tradiční zvyky, jídla , zábavy z domova a
udržujete je nebo vznikly nové obyčeje ?

D9. Vzpomínáte si na vyprávění starších usedlíků, chalupářů, kteří
zažili poválečné měsíce s Němci a po jejich odsunu ?

D11. Kudy vedla „Železná opona“, jakou měla strukturu, kdo ji stavěl,
vaše zkušenosti s ní, jakou měla podobu, signalizace, pasti, apod. ?

D10. Jak se změnila situace po uchopení moci komunistickou stranou
v roce 1948, která převzala vládu Československa po dlouhé období

D11. Pamatujete si kolektivizaci, kdo ji prováděl, i na případy
mimořádné, kladné i záporné?

D12. Jak proběhla výměna měny v 50. letech, jaké měla ohlasy ?

(Kde se daly peníze vyměnit a v jakém kurzu ?)

D13. Jak proběhla invaze vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968 v okolí vaší vesnice ?
Kde byli vysazení a kde ubytováni ?

D14. Proběhla nějaká akce v listopadu 1989 v okolí vaší vesnice ?

D15. Jaké změny nastaly po tzv. " Sametové revoluci " ?

D16. Zasloužil by si někdo za posledních 50 let z vašich spoluobčanů zvláštní pozornost, nebo
uznání ? (učitel, farář, starosta)

D17. Nevlastníte nějaké materiály, nebo fotografie, dokumentující 20. století v okolí vaší
vesnice ?

(Byl -a byste ochoten -a umožnit jejich reprodukci)?

Starousedlík č. 1

Jméno a příjmení: Štěpánová Zdena Datum zápisu: 2.6. 2000
Obec: Český Rudolec Povolání dříve: uklízečka Zapsala: skupina č. 4
Ulice a čp.: 86 nyní: důchodce Věk: 70 let

A0. pokradli, co se jim hodilo	B1. sv. Jan
A1. normálně	B3. umíráček do 1950
A2. ne	B4. každou neděli
A3. zemědělství	B5. byl
A4. studna, uhlí, dřevo	B6. na hřbitově je kaple
A5. prasata, krávy, telata, obilí, hrách	D3. přišli po cikánech
A6. kulturní dům, kino	D4. nic tam nebylo
A7. sýpka, na Slapy	D5. cikán
A9. zemědělství	D6. švadlena
A11. švec	D7. všechno vykradli cikáni
A12. ještě jsme tu nebydleli	D8. Vánoce- vánočky, kapři
A13. snášeli je	D10. povolili náboženství,
A14. obchod, nové domy	D11. JZD
A15. nakupovat	D12. bída 1:10
A16. všude	D13. nic
A17. autobus	D14. nic
A18. obchod tu byl, nebyly tu trhy	D15. postavili nové kasárny
A19. na MDŽ, hráli divadlo	D16. starosta
A20. mlýn, Voztecký rybník- ryby	D17. nic
A21. fotbalové hřiště	

Starousedlík č. 2

Jméno a příjmení: Pulhrálová Datum zápisu: 3.6. 2000
Obec: Slavonice Povolání dříve: Zemědělec Zapsala: skupina č. 1
Ulice a čp.: Karla Čapka 349 Nyní: důchodce Věk: 73

A1. normálně	A14. náměstí, domy, obchody
A2. jarmark	A15. pěkně
A3. zemědělství, továrna	A16. na Dačice, na Hradec
A4. dřevo, uhlí, studny	A17. autobus, vlak
A5. hospodářské obilí, luštěniny, zeli	A18. na náměstí, v uličkách
A6. kostely, hospoda	A19. divadla
A7. prodalo, část pro sebe	A20. Starák- rybník
A8. celkem dobře	A21. u školy
A9. továrna, zemědělství	B3. do kostela, v poledne, umíráček
A10. starák- rybník, Strašná- kopec	B4. ve čtvrtek v neděli
A11. švec, švadlena, řezník	B5. je tu kněz
A12. ještě jsem tu nebyla	B6. Žižkova ulice- kaple v sv. Ducha-
A13. dobrý	kostel

C1. už tu nebyli
C4. zemědělství
C6. ne
C7. všechno
C8. byla, České Budějovice
C10. ne

C11. nic
C12. staré Horyny- Slavonice

Starousedlík č. 3

Jméno a příjmení: Dvořáková Datum zápisu 3.6. 2000
Obec: Slavonice Povolání dříve: služka zapsala: skupina č. 4
Ulice a čp.: 43 nyní: důchod Věk: 78 let

A2. den matek
A3. zemědělství
A4. studně, dřevo
A5. slepice, králíci, krůty, husy, kachny
A6. na návsi
A7. sýpky pro svou potřebu
A8. nebylo to nejhorší
A9. kdo chtěl dělat
A11. byli
A12. hospody, málokdo chodil
A14. domy se opravily

A15. normálně
A16. do Rakous, na Dačice
A17. autobusy, vlak
A21. fotbalové hřiště
B1. Panny Marie
B2. baroko
B3. klekání
B4. hodně
B6. všude
C2. plakali, naříkali
C3. bunkry

Starousedlík č. 4

Jméno a př.: neuvedeno Datum zápisu: 5.6.2000
Obec: Staré Město pod Landštejnem povolání dříve: nic zapsala: skupina č. 4
Ulice a čp.: neuvedeno nyní : důchodce Věk: neuvedeno

A0. autobusy nejezdily
A1. kácení májek
A2. kapr
A3. zemědělství
A4. dřevo studánky, studna
A5. domácí zvířata
A6. hospoda
A7. do družstva
A8. neměla jsem potíže.
A9. zemědělství
A10. hrad Landštejn
A11. kovář, truhlář, obchod
A12. 4 hospody
A14. vodovod, nová školka, Jednota
A15. nakupovat
A16. z Nové Bystřice do Slavonic
A17. autobus
A18. nic tu nebylo

A19. bylo tu kino
A20. ani ne
A21. za vsí bylo fotbalové hřiště
B1. sv. Barbora
B2. oltáře
B3. umíráček, do kostela do teď
B4. v neděli málo
B5. byl tu kněz
B6. na kopci
C1. nic
C2. co bylo to bylo
C4. do německé museli jít pracovat
C5. asi ne
C6. ne
C7. bylo tu všechno stejné
C8. ne
C10. ne
C12. v Albeři

D3. nic jsem zde nenašla
D4. nic tu nebylo
D5. Němec
D6. nic tu nebylo
D7. nic
D8. všechno je normální
D10. kasárny

D11. tady družstvo nebylo
D12. 1:5
D13. tady nic nebylo
D14. ne
D15. nic moc
D16. ne

Starousedlík č. 5

Jméno a příjmení: neuvedeno

Datum zápisu: 8.6.2000

Obec: Kunžak

Povolání dříve: lesník Zapsala: skupina č. 2

Ulice a čp.: Čechova 13

nyní: důchodce Věk: neuveden

- A0. obsazovali to Češi
A1. kostel, Velikonoce, Vánoce, Hromnice
A2. masopust, pout', pálení čarodějnic
A3. malorolníci, chalupníci, tkalci (podomácku)
A4. starý vodovod (javorka dřevěné roury) dřevo
A5. obilí (zemědělství) hovězí dobytek, řepa
A6. hospody- v zimě u některých rodin se dralo peří
A7. stodoly, půdy, chalupy, hospodářské dr.
A8. většina lidí nezaměstnaných
A9. pletárna- výroba pleteného zboží
A10. šibenice, komorník, radmírovský, ke každému hospodářství patřil kus lesa, knížecí vrch
A11. tkalcovství, truhlářství, kolářství (3 mlýny)
A12. v Kunžaku byly každý čtvrtek trhy (na dobytek)
A13. dobrý vztah
A14. převzato JZD
A15. normálně
A16. Landštejn, grázlova jeskyně
A17. úzkokolejná vlaková doprava
A18. 9 hospod
A19. ochotnický spolek Havlíček
A20. deset malých rybníků
A21. malý sportovní hřiště
C1. nijak
C2. hranice vedly kilometr od Kunžaku
C3. německá škola
C4. nezabral
C5. ne
C6. ano, chodil tam dva roky
C7. nemuseli být zticha
C8. byl, tady byla bitva (spadli B 52 stíhačky)
C9. byli lidi rádi
C10. nebylo tady nic
C11. lidi je vítali
C12. ne
D1. normálně
D6. nebylo
D7. nebyly
D8. udržovány
D9. vzpomíná
D10. nijak
D12. neměli na výměnu
D13. projeli a byli pryč
D14. ne
D15. ani nenastali
D16. ne
D17. ne

Starousedlík č. 6

Jméno a příjmení: Múlerová

Datum zápisu: 2.6.2000

Obec: Český Rudolec Povolání dříve: hospodyně zapsala: skupina č. 2

Ulice a čp.: 73

nyní: důchodkyně Věk: 83 let

A1. bylo více svátků

A3. zemědělství, byl tu velkostatek

A4. study, topilo se dřevem

A5. krávy, volí, koně, ovce, slepice, králíci

A6. o muzikách a posvíceních

A7. do stodol, do mlýna, mouka pro svou potřebu

A8. lidi dřeli a museli být šetrní, bídu neměli

A9. zemědělství, sedláci, lidé museli sloužit sedlákům

A10. továrna na punčochy ve Slavonicích

A11. Pílský rybník

A12. doktor, 3 truhláři, 2 ševci, 3 hostince a hospodářství

A13. kolem roku 1939 Němci se rozjeli

A14. obdělávalo se to dobře- Českomoravská vrchovina, nové domky a stodoly

A15. pracovalo se

A16. hlavní silnice do Rakouska

A17. nic, chodilo se pěšky

A18. Židovský obchod, pan Štromeck- obchod

A19. nic, bylo to osada, dřív tu bylo divadlo

A20. 2 rybníky (u zámku a u školy)

A21. malé hřiště pro děti

B1. Sv. Jan Křtitel

B3. za první republiky určitě, a umíráček

B4. 1 německá a 1 česká

B5. 20 kněží- čeští i němečtí

B6. bylo zničeno

C1. nebylo dobře, měli hodně křivdy od Němců

C2. hrozná doba, nápis 1 národ , 1 země hranice mezi vojskem byli odpůrci nacismu a Hitlera

C4. tady ne

C8. ano, hodně lidí zemřelo, spadlo tam letadlo

C9. bylo nadšení a měli radost

C10. dobré

C11. těšili se

C12. 80 000 vojska v zajateckém táboře Lágru

D1. nadšení nebylo

D2. neví, její otec byl starostou

D3. bylo to německé, její manžel pracoval

D4. s Němci vycházeli dobře

D5. Soukup- majetek německý

D6. byla tu pekárna, teď je tu míchačka za 28 000 Kč.

D7. ne

D10. ne

D8. ne

D11. komunisti je začali týrat a drátovat

D12. 1:50
D13. mysleli, že bude válka

D14. těšili se
D15. život šel dál

Starousedlík č. 7

Jméno a příjmení: Milada Hradecká Datum zápisu: 8.6.2000
Obec: Kunžak Povolání dříve: uklízečka zapsala: skupina č. 7
nyní: důchodce

- A1. normální církevní svátky
- A2. pout', Mezinárodní den dětí
- A3. pletářství, zemědělství
- A4. voda se brala ze studny, topilo se dřevem
- A5. pěstovalo se obilí a luštěniny, choval se hovězí dobytek
- A6. scházeli jsme se v hospodě
- A7. skladovaly se ve mlýnech a tam se zpracovávaly
- A8. žádné potíže, normálně
- A9. moc příležitostí nebylo
- A10. kopec: Křiklava, rybník: Pstruhovec
- A11. zemědělci, maloročníci
- A13. ne, nebyla
- A14. moc se to změnilo, nebyly tu paneláky
- A15. ráno do práce
- A16. na Hradec
- A17. žádná, chodilo se pěšky

Starousedlík č. 8

Jméno a příjmení: p. Nováková Datum zápisu: 2.6.2000
Obec: Český Rudolec Povolání dříve: neuvedeno zapsal: skupina č. 4
nyní: důchodce Věk: 68

- A2. jako teď, stejně, po válce se slavil 28 říjen, básničky, zpěvy a MDŽ
- A3. vánočka, velikonoční nádivka, mazanec
- A4. dřevo, uhlí, vodovod se budoval z vlastních zdrojů, potom v 70. letech
- A5. brambory, žito, oves, pšenice, hrách
- A6. za války 3 hospody, potom 1, u hospody bylo řeznictví
- A7. lihovar v Markvarci, obilí se skladovalo doma
- A8. nic
- A9. lesy a statky, průmysl nebyl, jedině v Dačicích
- A10. Pílský rybník, v Lágru, na Šiblerbergu, U Psí hlavy
- A11. truhlář, řezník, švadlena, kolář
- A12. škola
- A13. nic
- A14. bylo to v lánech, udělala se kanalizace a vodovod, postavil se kulturní dům a Jednota
- A15. hrávalo se tady divadlo, poutě a myslivecké plesy
- A16. na Radíkov, Peníkov, Markvarec
- A17. autobus na začátku, pak nic, po válce jednou denně
- A18. to byl jeden obchod
- A19. to jo, no
- A20. no Pílský

- A21. provizorní u hřiště, dnes je tam hřiště
- B3. zvoní se ještě teď, když někdo umře, když je pohřeb
- B4. jednou za týden, nebo májové každý den
- B5. byl tady, jednou dojíždí z Dačic
- B6. na Markvarec, na Nové Vsi, křížky u Matějovce
- C2. u křížku na Markvarec
- C3. tady byl

Starousedlík č. 9

Jméno a příjmení: p.Krafková Datum zápisu: 9.6.2000

Obec: Kunžak Povolání dříve: učitelka, kronikářka Zapsala: skupina č. 1

Ulice a čp.: Věk: 48

- A1. žádný problém
- A2. stejné tradice, Velikonoce, Vánoce, sv.Štěpána - koledy, švestková omáčka, houbový Kuba
- A3. pálení čarodějnic, sv.Lucie(chodili s vařečkami)
- A4. zemědělství, tkalcovství, drobní řemeslníci
- A5. z Javorky - studánka, v 17. stol. svedená voda dřevěným vodovodem, dřevo
- A6. brambory, dobytek, obilí - žito, trhy do 1948 s dobytkem
- A7. 28 hospod, hlavně na náměstí, vínopalírny, pivovary, kulturní dům
- A8. stodoly, v usedlostech maloobchodníci
- A9. pletárny, ve Vídni, Amerika
- A10. hodně
- A11. 30 řemeslníků, fotograf, kožešník, kolář, zedníci, barvíři, sodovkáři
- A12. bohatý život, 14. stol. kostel, 16.stol. česká škola, německá byla v Kaprouně, radnice
- A13. Němci tu nebyli, obchod s Rakouskem, domy byly německé
- A14. změnila se, ale nezhoršila se
- A15. normálně, hasiči, divadlo, sokol, bohatá spolková činnost
- A16. na Hradec, Brno a Novou Bystřici
- A17. autobus od 1920, první auto zde bylo r. 1923
- A18. hodně, pekařství, řeznictví, místo školy zde byly masné obchody
- A19. 72 rybníků, soukromé a obecní, v pronájmu, chov ryb
- A20. hřiště, od 1927 organizovaný fotbal
- B1. sv. Bartoloměj, sochy sv. Jana Nepomuckého
- B2. původně gotika, prvky renesance a baroka, 3x vyhořel a byl přestaven
- B3. umíráček, Velikonoce, poledne a na mších se zvoní dosud
- B4. průměrná účast
- B5. ano, teď kněz ze Strmilova, hodně o svátcích
- B6. v polích a u cest, hodně božích muk, 18.stol. sv. Starosta - (před žněmi pro dobrou úrodu)
- C1. moc ne, bylo jich zde velice málo
- C2. hranice vedla za městem těsně u obce, později ji posunuli o kus dál
- C3. nic
- C4. stejné, nezměnilo se to
- C5. ne (jen jednou velitel z mnichu)
- C7. nevím
- C8. 1944 letecká bitva, Němci proti Američanům, mrtvé Němce přenášeli při právě probíhající pouti

C11. v 11:30 velitel Denešenko, uvítali je schovanou slivovicí, jen projeli
 C12. Český Rudolec - desítky
 D1. odváděli je přes Kunžak, jednoho zastřelili
 D2. převážně inteligentní lidé
 D3. zabíralo se v Lomech
 D7. ne
 D9. ano
 D10. 17 km od Kunžaku byly dráty
 D11. založení družstva, vyvlastnění pozemků, majitel pletárny byl uvězněn
 D15. občanské forum, stávky v podnicích
 D16. soukromé podnikání, vrátil se majetek
 D17. starosta, farář, K.V. Žáková - 1. akademická sochařka

Starousedlík č. 10

Jméno a příjmení: Hausman Datum zápisu: 8.6.2000
 Obec: Kunžak Povolání dříve: truhlář Zapsala: skupina č. 7
 Ulice a čp.: Člunek 2 nyní: důchodce Věk: 72

A2. poutě, posvícení	A17. autobusy, jinak na kole
A3. masa bylo málo	A19. akorát posvícení
A4. dřevem, voda ze studně	A20. byla
A5. obilí - žito, pšenice, ječmen	A21. vůbec
zvířata - krávy, koně, kozy, berani	C3. dobře
A6. na vsi	C4. jak se vyučili, takové měli řemeslo
A7. vozilo se do mlýna	C6. byl v Polsku
A8. bylo to špatné	C7. nijak
A9. dobré	C8. byl, více bojovali Angličané
A10. Krvavý rybník, Kačerák	C9. slavilo se v hospodách
A11. truhlářství	C10. ne
A12. hospoda, obchod	C11. vítali je u Prahy, na louce měli stany
A13. kontakt byl, nepamatuje	a většinou koně
A14. dobře	C12. ne
A15. nic moc	

Starousedlík č. 11

Jméno a příjmení: Hilda Pavlů Datum zápisu: 3.6 2000
 Obec: Slavonice Povolání dříve: domácí práce Zapsala: skupina č. 7
 nyní: důchodce
 Ulice a čp.: 34 Věk: 75

B3. ráno, klekání, k poledne
 B4. ve čtvrtek, v neděli
 B5. byl tu a je
 B6. u Vatanů, za školou, za kostelem

C1. nebyli tu, když tu byli, tak to bylo dobré
C3. byly Sudety třicátý osmý rok
C4. zemědělství, továrna, výroba punčoch
C6. ne
C12. táhlo se to lesem u Rudolce, Němci v Lágru
D3. ne
D4. šedesátý sedmý rok padaly obrovské kroupy
D6. pekař, švadleny, žádné nástroje, na půdě krám s botami
D7. nikde
D8. ne, už se neudrží
D10. vyhráli, sešly se Sudety
D14. u hřbitova
D17. ne

Starousedlík č. 12

Jméno a příjmení: Stimbová Datum zápisu: 7.4.2000
Obec: Markvarec Povolání dříve: v JZD zapsala: skupina č. 7
Ulice a čp.: 68 nyní: důchodce věk: 58

B1. Janu Rudolci B4. hodně, v neděli
B2. nic B5. v Rudolci byl, teď chodí méně lidí
B3. umíráček, klekání, při mši B6. v Rudolci na hřbitově

Starousedlík č. 13

Jméno a příjmení: Bohdalková Helena Datum zápisu: 4.6. 2000
Obec: Stálkov Povolání dříve: zemědělství Zapsala: skupina č. 7
Ulice a čp.: neuvedeno nyní: důchodce Věk: 63

B3. v poledne, klekání
B4. v neděli hlavně, v pondělí někdy
B5. nebyl tady, dojížděl ze Slavonic, dnes už tu taky není
B6. Dřív jich tu bylo hodně, dnes už jich je tu málo (asi jeden)
D3. ne
D6. zemědělství, lesnictví, žena v domácnosti, pekaři
D7. nikde
D8. jen málo kdo, spíš ne
D14. v hospodě
D17. mám nějaké fotky, ale nevím kde

Starousedlík č. 14

Jméno a příjmení: Eliška Kočmalíková Datum zápisu: 3.6. 2000
Obec: Slavonice Povolání dříve: pošta Zapsala : skupina č. 7
Ulice a čp.: Slavonice 287 nyní: důchodce Věk: 64

B2. gotický

B3. na poledne, umíráček, mše svatá,
pohřeb
B4. hodně asi 100 , konaly se v neděli
B6. dvě dole
D2. volili se
D3. ne
D4. na polích - obživa

D5. státní
D6. ne
D7. ne
D8. v zimě drali peří
D10. přišli pohraniční vojáci
D11. celostátní

Starousedlík č. 15

Jméno a příjmení: paní Nováková

Datum zápisu: 2.6. 2000

Obec: Český Rudolec

Povolání dříve: zemědělství

Zapsala: skupina č. 7

Ulice a čp.: Český Rudolec 70

nyní: důchodce

Věk: 64

- A0. Němci byli pánem, žilo tu pět českých rodin
A1. Vánoce, Velikonoce, 7. března slavili narozeniny T.G.M.
A2. nic zvláštního
A3. zemědělství
A4. dřevem, studna
A5. pšenice, žito, oves, brambory a dobytek
A6. scházeli se v hospodách
A7. na půdách
A8. žádné potíže, žilo se dobře
A9. vůbec nic
A10. Stříbrný kopec
A11. kovář, doktoři, zubaři, tři obchody, tři hospody a krejčí
A12. Obecní úřad
A13. česká škola 75 výročí, německá místo pošty
A14. nepořádek-lepší, Malá Hluboká - zámek
A15. práce
A16. po náměstí na Dačice
A17. pěšky
A19. hrála se divadla(učitelé)
A20. byl tu velký
A21. ve škole skoro vůbec
B1. gotický
B3. zvonilo se - do kostela, klekání, při pohřbu
B4. dost
B5. byl, málo, kněz tu dneska není
B6. ve vsi
C1. nebylo- umoudřili se
C2. hezky jim nebylo, na hoře 44 muzikantů, hráli hodně nahlas, slyšeli jenom muziku
C3. práce, práce na poli
C4. byly Sudety, nebyl Protektorát
C5. v okolí ne

Starousedlík č. 16

Jméno a příjmení: Sehnal František datum zápisu: Věk:60
Obec: Kunějov Povolání dříve: nyní: důchodce zapsal:
skupina č.7

A0. tady byly Sudety	A11. tady ne
A1. normálně	A12. kaple, hospoda, obecní úřad
A2. ani ne, posvícení	A13. normální
A3. zemědělství	A14. malé celky, velké celky
A4. dřevo, studna a studánka	A15. normální
A5. brambory, obilí, skot a prasata	A16. okresní silnice
A6. v hospodě	A17. autobus, koně
A7. každý sám	A18. ve vsi
A8. byla krize	A19. divadlo se tu hrálo
A9. zemědělství	A20. Krvavý rybník
A10. krvavý rybník,	A21. u školy

Starousedlík č. 17

Jméno a příjmení: Rudolf Máca datum zápisu: 8.5.2000
Obec: Kunžak Povolání dříve: pekař zapsala: skupina č. 7
nyní: důchodce
Ulice a č.p. Komenského Náměstí 72 Věk:77

- A0. bylo to dramatické, většina lesů patřila do Sudet, tam se postavily malé celnice
A1. slavily se církevní svátky, 8.května - Boží tělo
A2. zvyky: masopust, chodívali maškary, večer zábava, neexistovala televize, škubalo se peří
A3. zemědělství: mléko, smetana, podmásli, vajíčka, maso(vlastní). Pěstovalo se: žito a pšenice
A4. obecní vodovod v kašnách s kyblíky, topilo se dřevem, málo uhlím
A5. rostliny: žito, oves, brambory, trochu řepy, pšenice. Zvířata: hovězí dobytek, prasata, čtyřicet koní
A6. v hospodách, 2 600 obyvatel
A7. stodola nebo půda. Odváželo se do mlýna Žito bylo na chleba, pšenice na buchty
A8. střední hospodářství, pekařství,
A9. hodně příležitostí, málo se platilo, za den 10 Kč
A10. okolní obce: Jalovčín 3 km, Kaproun 7 km., Suchdol 4 km, Mosty 4 km, Lomy , Budkov, Strmilov, Leštnice
A11. 7 pekařů, 8 hospod, 7 řezníků, vyráběly se ponožky, pila dodnes
A12. škola, kostel, spolek hasičů
A13. Němci tu nebyli, jenom jeden jménem Frael
A14. hrozně, 4.5 parcel

-

-

Starousedlík č. 20

Jméno a příjmení: neuvedeno datum zápisu: neuvedeno
Obec: Český Rudolec povolání dříve: neuvedeno
nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a č.p.: neuvedeno Věk: neuvedeno

A1. Tradice, pout', hasiči	D6. všechno zemědělci
A4. dřevem se topilo, voda se brala	D7. nic
A5. žito, pšenice, krávy	D8. nic jsem nedonesl
A6. hospody	D9. rodiny smíšené
A7. do skladu	D11. za Slavonicemi, tři řady drátů, u
A11. řemeslníci	prostřed byl vodič, potom se to zrušilo
B1. Janu Křtiteli	D10. co kdo měl, to mu vzali
B2. gotika, odstraněné oltáře	D12. to jsem teď říkal
B3. zvonilo se za poledne	D13. 1:20, potom 1:5
B4. hodně lidí, plný kostel, každý den ráno	D14. nějaké shromáždění
B5. byl tu kněz, a chodí lidí 20-30.	D15. změny, každý zklamaný
B6. zde všude kolem	D16. možná starosta, který už umřel
D1. po válce, za rok	
D2. nevím, co bych k tomu řekl	
D3. my jsme nic nezabrali	

Starousedlík č. 21

Jméno a příjmení: Františka Tesařová datum zápisu: 7.6.2000
Obec: Valtínov povolání dříve: tovární dělnice
nyní: důchodce zapsal: skupina č. 4
ulice a č.p. Valtínov 45 Věk: důchodce

- A1. kostely, hrály se na dechovku
- A2. sv. Josef (kde byl v domě Josef, tam se hrálo a oslavovalo)
- A3. zemědělství, povolání
- A4. dřevo, studánky, studny
- A5. koně, krávy, prasata, ovce, obilí, brambory
- A6. v hospodě
- A7. do Markvarce, do lihovaru, do Českého Rudolce
- A8. byla bída
- A9. své pole, továrnu
- A10. rybník Popelák, v Kyjevcích - na výhoně
- A11. dva kováři, truhlář, bednář, švec
- A12. Obecní úřad, dvě hospody, dva kostely, škola česká, hasičská zbrojnice, mlýn
- A13. U Hemerů
- A14. úprava silnice, chalupa se zbourala
- A15. každý pracoval, každý chodil do kostela
- A17. autobus
- A18. pekař, potraviny, dvě hospody, krupář

A19. divadla, kapely
A20. tři rybníky
A21. za místní školou
B1. katolický Panny Marie
B2. pozdně gotický
B3. při místních pohřbech
B4. každou neděli do Kunžaku, 2x v roce
hodně lidí
B5. byl tu vlastní kněz do 60. let
B6. křížek je u březového háje
C1. nic
C2. u Radíkova
C3. nic moc
C4. nic
C6. do lesů, zemědělství ,nic
C7. spříznění hlídek

C8. ne
C9. jásali tu
C10. byli jsme rádi
C11. nic tu nebylo
C12. ne
D1. nebyli tu Němci
D5. Češi
D10. všude byli komunisté
D11. peníze padly
D14. nadšení
D15. vracely se pozemky
D17. nemáme

Starousedlík č. 22

Jméno a příjmení: Vydrová

datum zápisu:

Obec: Český Rudolec

povolání dříve: státní statek

nyní: důchodce

zapsal: skupina č. 7

ulice a čp.:

věk:62

A1. Boží tělo, MDŽ
A2. pouť
A3. zemědělství
A4. dříví, voda ze studny
A5. domácí zvířata
A6. v hospodách
B1. Janu Křtiteli
B3. když se šlo do kostela
B4. hodně
B5. býval

B6. křížky mezi poli
D3. ne
D4. asi ne
D5. německé
D6. ne
D7. svaté sošky
D9. můj strýc vykládal
D15. žádné
D16. dobrý starosta, který umřel

Starousedlík č. 23

Jméno a příjmení: Bohumil Kvapil

datum zápisu: 3.6.2000

Obec: Slavonice

povolání dříve:obchodník

nyní: důchodce

zapsal: skupina č. 7

ulice a čp.: Boženy Němcové 563

věk: 72

A1. česká menšina,oslavovala církevní i
státní
A2. církevní
A3. zemědělci, maloorníci, státní úředníci
A4. z kašen a studny, dřevo

A5. krávy, kozy, obilí, brambory, seno ,
tráva
A6. v hospodě“Beseda,,
A7. v mlýnech, mlékárny
A9. textil, továrny, pily
A10. strážní vrch, lesní rybník

A11. obuvníci, řezníci, obchodníci
A12. hospoda, obecní úřad, policie,
finance, školy: obecná, dvoutřídková, česká,
obecná

měšťanská - německá

A13. než přišel Hitler, tak to bylo dobrý

A14. normálně

A15. normálně

A16. u Dačic, do Písečné, Staré město

A17. vlaky a pár autobusů

A18. na náměstí a v přilehlých ulicích

A19. ano, český i německý

A20. ano, chov ryb

A21. fotbalové hřiště v okolí města

B1. Panna Marie

B2. gotika

B3. až do války, když se umřelo, poledne,
křesťanském svátku

B4. každou neděli jedna německá i česká
hodně lidí dřív

B5. ne

B6. hodně, křížová cesta, kostel sv. ducha

C1. velmi špatně

C2. 95% Němců, přivítali to

C4. nebyl tu

C5. ne

C6. ne

C7. neví, Slavonice patřili německé říši

C8. ne

C9. zvolna

C10. ne

C11. byli českým obyvatelstvem vítáni

C12. v Českém Rudolci

D1. různé

D2. jako všude v pohraničí

D5. Němci

D6. ne

D7. sv. obrázky

D8. starousedlík

D9. ne

D11. plot, dráty

D10. jako všude jinde

D12. nežil

D13. nebyl

Starousedlík č. 24

Jméno a příjmení: Simona Novotná datum zápisu: 10.6.2000

Obec: Lomy povolání dříve: Ž.D.

nyní: důchodce

zapsala: skupina č. 6

ulice a čp.: neuvedeno

věk:68

D2. byl tu předseda

D3. ne, nic

D4. bylo to bídné, spousta práce

D5. Valentovi-Němci

D6. tady ne

D7. byl vybraný

D8. dodržuje se jen pouť a posvícení

D9. ani ne

D10. Bystřicko

D11. což to dost, sedláci z JZD se
vystěhovali

D12. všechno to vedl předseda

D13. bylo to dost ošklivé 1:50 1:5

D14. jezdili kolem našich baráků

D15. bylo to v klidu

D16. je to lepší

D17. učitelka p. Hynková, ale už je mrtvá

Starousedlík č. 25

Jméno a příjmení: neuvedeno datum zápisu:

Obec: Český Rudolec povolání dříve: státní statek

nyní: důchodce

zapsal: skupina č. 7

ulice a čp.:

věk:62

B6. podle jmen vlastníků, kamenný podstavec, železný kříž kamenný

C1. hodně lidí uteklo, zůstali jsme tu celou válku a vyhráli Němci

C2. armáda přišla a obsadila to tu
 C4. nic se neměnilo
 C5. nebyli
 C6. byl jsem mladý
 C7. moc se nezměnila
 C8. letecký boj
 C11. všichni byli šťastní, že je po válce
 C12. byl tu zajatecký tábor - 80000 zajatých Němců
 D1. mohli si vzít věci, stěhovali se do Slavonic a potom do Německa
 D2. to už nemůžu vědět
 D3. to se nedá říct
 D4. bylo to tu normální, koňské povozy
 D5. vlastnil ho můj otec, který si ho postavil
 D6. ne
 D7. ne
 D11. ve Slavonicích
 D10. malá obec, lidé pracují, snaží se uživit
 D13. nás se to netýkalo
 D15. hospodařily sami, přizívají se sami

Starousedlík č. 26

Jméno a příjmení: Ladislav Vodříčka datum zápisu: 3.6.2000
 Obec: Slavonice povolání dříve: montáže
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
 ulice a čp.: neuvedeno věk: 73

B2. moderní sloh	D2. kdo se tam přiblížil, tomu říkali garda
B3. umírání, večer	D3. ne
B5. byl farář	D4. jakmile se někdo odstěhoval, tak se tam někdo nastěhoval
B6. boží muka někdo ukradl	D5. ne
C1. žilo se zde normálně	D6. podkovu jsem našel
C2. nebyl	D7. zděný nádobek, ukradli všechno
C3. nebyl	D8. udržovali jsme si svoje
C4. všechno na lístky	D10. potom to začalo
C7. klidný	D11. ne
C8. v Kolíně jsem zažil čtyři nálety	D12. měli nahrabáno, tak o to přišli, 1:50
C9. každý to věděl	D13. zase tam přišel voják a dali mu najíst
C10. ty zákopy	D14. dělali sirénu
C11. přijeli v tankách	
C12. nic tu nebylo	

Starousedlík č. 27

Jméno a příjmení: pan Vávru datum zápisu: 2.6.2000
 Obec: Český Rudolec povolání dříve: malíř
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
 ulice a čp.: neuvedeno věk: 69

- A1. normální svátky, Vánoce, Velikonoce, Jan Nepomuk, MDŽ
- A2. Čechů jenom deset rodin
- A3. lesnictví, zemědělství a řemeslnictví
- A4. voda se brala ze studny a topilo se dřevem
- A5. pšenice, ječmen, žito, kozy, husy, slepice, králíci
- A6. tři hospody, ve škole
- A7. zpracovávaly se ve mlýně a mléko se vozilo do mlékárny
- A8. bída na vesnici, několik soukromníků
- A9. nebyla továrna, stavěly se silnice
- A10. kopce se jmenovaly německy (Růžový rybník, Pílský rybník, Pastouška)
- A11. řemeslníci
- A13. Rakousko, samí Češi
- A15. obyčejní lidé chodili do lesa
- A16. jedna prašná cesta do Slavonic, do Hradce, 1928 do Radíkova
- A17. žádná
- A18. tři řezníci
- A19. ve škole v tělocvičně
- A21. u školy volejbalové hřiště
- B1. Jan Nepomucký
- B2. oltář a to je všechno
- B3. když někdo umřel, tak na malý zvon
- B4. v neděli, hodně lidí chodilo do kostela
- B5. kněz tu byl donedávna, asi pět let tu není

Starousedlík č. 28

Jméno a příjmení: neuvedeno datum zápisu: 10.6.2000
 Obec: Nová Bystřice povolání dříve: neuvedeno
 nyní: neuvedeno zapsal: skupina č. 6
 ulice a čp.: Nádražní 428 věk: neuvedeno

- B1. Petr a Pavel C6. ne
- B4. plný kostel, 60 lidí C10. ne
- B5. 5-6 lidí po válce na mši C11. v domech u zámku
- C1. nic tu nebylo C12. ne
- C4. bylo jich tu dost

Starousedlík č. 29

Jméno a příjmení: paní Kubelová datum zápisu: 8.6.2000
 Obec: Kunžak povolání dříve: dělnice
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
 ulice a čp.: Radecká 267 věk: 72 let

- A1. normální svátky A4. voda z vodovodů, dřevem
- A2. pouť, MDŽ A5. obilí, hovězí dobytek
- A3. pletářství, zemědělství A6. na náměstí

A7. malosedláci, dva mlýny
 A8. byla jsem noc malá
 A10. kopce: Křiklavá, rybníky: Nový Struhovec
 A11. malosedláci, kovář, řezník
 A14. příliš mnoho
 A15. moc smutné
 A16. na Hradec, Dačice, do Brna
 A17. pěšky, na koni
 A18. byly tu jen obchůdky
 A19. ne
 A20. ano, nový
 A21. nebylo to
 B1. Bartoloměje, ne
 B3. dodnes
 B4. dost
 B5. dost, byl kněz
 B6. dost
 C4. dobře

C5. bylo to dost tvrdé
 C6. ne
 C7. špatné
 C8. zažila jsem zde nálet
 C10. ne
 C11. vysvobození
 C12. v Líbeznicích
 D3. ne
 D4. normálně ve fabrice
 D5. Obecní úřad
 D6. ne
 D7. ne
 D8. ani ne
 D10. ne
 D12. 1 : 5
 D14. ne
 D15. velké
 D16. ne, samí neřádi
 D17. ne

Starousedlík č. 30

Jméno a příjmení: neuvedeno

datum zápisu: 2.6.2000

Obec: Český Rudolec

povolání dříve: neuvedeno

nyní: neuvedeno

zapsal: skupina č. 6

ulice a čp.: neuvedeno

věk: neuvedeno

C1. moc dobré ne
 C4. byly tady a hodně
 C6. já ne
 C7. bylo to nemilé
 C9. nezúčastnil jsem se

C10. dost klid
 C11. byli tady
 D1. dost drasticky
 D3. nic
 D4. nic

Starousedlík č. 31

Jméno a příjmení: Vladislav Novotný

datum zápisu: 4.6.2000

Obec: Matějovec

povolání dříve: neuvedeno

nyní: důchodce

zapsal: skupina č. 6

ulice a čp.: neuvedeno

věk: 87

A1. jako všude stejně, hlavně Mariánské svátky
 A2. snad ani ne
 A3. zemědělství, lesnictví
 A4. dřevo, studně
 A5. hlavně brambory
 A6. hospody
 A7. každý si zpracoval, co si vypěstoval

A8. špatně, bylo málo práce
 A9. hlavně v zemědělství
 A11. krejčí, pekař
 A12. hospoda, hasičská zbrojnice
 A13. celkem to šlo
 A14. ani moc ne, je tu více domů
 A15. obchod
 A16. tak jako teď

A17. doprava tu nebyla
 A18. byl tu pekař a koloniál
 A19. divadlo málokdy
 A20. rybník tu není
 A21. je tu jen malé hřiště
 B1. to nevím, ale je celkem pěkný
 B3. dříve umíráček a klekání
 B4. hlavně v neděli, celkem dost
 B5. dojížděl ze Slavonic, teď už ale ne
 B6. tak jak stojí teď
 C1. lidí je neměli moc rádi
 C2. Němci si dělali velké nároky
 C4. práce bylo málo, lidé se báli
 C5. o žádných nevím
 C6. já ne, ale můj starší bratr ano
 C7. bylo to zlé
 C8. ne
 C9. lidé měli radost
 C10. ne
 C11. lidé je vítali, přinesli svobodu

C12. snad jen u Českého Rudolce
 D1. museli se sbalit a jít
 D3. ne nic
 D4. to už je dávno
 D5. Němci
 D6. myslím, že ne
 D7. ne
 D8. žádné
 D9. ne
 D11. za Slavonicemi
 D10. všechno se z kolektivizovalo
 D11. bylo to špatný, všechno se spojilo
 v družstvo
 D12. 1:50, bylo to špatné
 D13. jen projeli
 D14. ne
 D15. všechna družstva se rozpadla
 D16. ne, ani nevím
 D17. ne

Starousedlík č. 32

Jméno a příjmení: manželé Vreckovi datum zápisu: 10.6.2000
 Obec: Nová Bystřice povolání dříve: mistr, dělnice
 nyní: důchodce zapsal: Kristýna a Petra
 ulice a čp.: Hradecká 445 věk: 69, 70

A19. ne, divadla- domácí herci
 A1. normálně
 A2. byly poutě, maškary, posvícení
 A3. zemědělství
 A4. ze studny, chodilo se na dříví
 A5. domácí zvířata, žito, luštěniny, řepa
 A6. za školou, v zimě na ledě
 A7. každý sám, nebo do mlýn. Vozili do Votic.
 A8. byla bída největší krize, nezaměstnanost
 A9. sedláci, k nim se chodilo pracovat („Velký páni“ – byli povýšeni Pražáci)
 A10. Panský rybník, Melhozy-rybník, kopce-Blaník,
 A11. ano, truhlář, kovář, pekař
 A12. byla tam malá hospoda, mlýn pole, v noci se nakupovalo- mléko, chleba, máslo, atd.
 A13. Němci tam nebyli a nechodili do školy Hitler je vyhnal a nastěhoval se tam. Z měšťanky se udělala kasárna.
 A15. ráno na pole, večer domů. Děti hrály fotbal. A chodily na dřevo, pást dobytek (krávy, husy, ovce, kozy) 30-40 kusů.
 A16. zůstali tam, kde byli
 A17. autobus, vlak-úzkokolejka
 A18. nebylo to. U zemědělců se koupilo vše potřebné.
 A20. hodně rybníků (Panský rybník)

- A21. klouzali se na rybníce, hřiště fotbalové
 B1. sv. Trojice
 B3. pořád se zvoní
 B4. v neděli, ranní, večerní. Chodilo hodně lidí
 B5. moc ne, bejval.
 B6. skoro všude
 C1. nepřišli s nimi do styku
 C2. přišli, když byli Němci pryč. Vystěhovali je. Museli jít až do Hradce.
 C4. chodili do školy, jinak by museli do Německa
 C5. tady byli. Dobře jsme se k nim chovali, tajně jsme jim krmili koně.
 C6. ne
 C7. nijak znát. Večer se nesmělo nikam chodit. A večer museli zacpat okna.
 C8. ne, nebyl
 C9. byli moc rádi
 C10. ne, Němci naváděli. (pušky, aby se postříleli)
 C11. u lidí se ubytovali
 C12. byli na Osice celý les k Senotínu a Albeři.
 D1. přišli do nové Bystřice a nařídili, že se musí všichni Němci do tří dnů vystěhovat
 D3. ne, hlavně bordel
 D4. jezdil tu malý autobus, úzkokolejka, kroupy, vichřice
 D5. bydlel tu Čech
 D6. ne, nic
 D7. ne, jenom nepořádek
 D8. Je to stejné, teď je to lepší
 D9. ne ani ne. Nějaký dědek nadával.
 D11. kousek za městem, sloužil jsem tam jako voják. Všude byly ostnaté dráty, bylo to fikané.
 D10. lidi byli nadšení. Byli rádi, že tu byli komunisti.
 D11. byli tu sedláci, chudší byli rádi, že tam přišli
 D12. bylo to špatný 300:60=1:5, pro bohaté 1:50(1,10 Kčs cigarety, 1Kčs pivo)
 D13. normálně v lese
 D14. nic se tu nedělo
 D15. žádné
 D17. ne, budou na výboru

Starousedlík č. 33

Jméno a příjmení: manželé neuvedeno datum zápisu: 3.6.2000
 Obec: Slavonice povolání dříve: malíř, v jeslích
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 1
 ulice a čp.: neuvedeno věk: 86, 80

- A1. Vánoce, Velikonoce, Svatodušní svátky, Silvestr nebyl svátek, 5.-6.7. státní svátek.
 Neslavili jsme Mikuláše, Hromnice, Dušičky, Martin, Tři králové. Dříve z donucení MDŽ.
 A2. ani ne, vánoční jídlo
 A3. zemědělství
 A4. voda se brala ze studně, později vodovod. (obecní studně). Topilo se dřevem a ve větších městech uhlím.
 A5. žito, brambory, řepa, mák, zelí, len

A6. hospoda
 A7. len- vesnice- (žínky a žíněny). Pro toho kdo to chtěl.
 A8. dost těžko, mohl být doma a bylo jídlo (nezaměstnanost)
 A9. těžko se sháněla práce. To nebyl tabákovar, parlament.
 A10. Chytrův rybníky, Pivničky, Hradisko – les, Loučka – louka.
 A11. kovář, kolář, krejčí, švec, truhlář
 A12. škola česká, mlýn, hospoda, Obecní úřad
 A13. žádný Němci tu nebyli, jenom jeden truhlář
 A14. bylo tam JZD. Už to tam není.
 A15. bylo nám dobře, hrála se divadla, bydlelo v rodinném domečku
 A16. normálně
 A17. autobus
 A18. byl tam koloniál
 A19. divadla hodně. Kapely odjinud
 A20. hodně rybníků.
 A21. nic tam nebylo
 B2. gotický sloh
 B5. byl tu kněz
 B6. církev
 C1. Němce vystěhovali
 C12. u Rudolce(národní hosté)
 C11 byli rádi

Starousedlík č. 34

Jméno a příjmení: Dohnal Miroslav datum zápisu: 2.6.2000
 Obec: Český Rudolec povolání dříve: dělník
 nyní: dělník zapsal: skupina č. 7
 ulice a čp.: 51 věk: 64

D5. smíšená rodina D13. špatně
 D6. bednář D14. nic
 D7. nějaké staré obrazy D15. nic
 D12. obrali je od svobody D16. farář, učitel

Starousedlík č. 35

Jméno a příjmení: Jaroslav Krčák datum zápisu: 19.6.2000
 Obec: Kunějov povolání dříve: zemědělec
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
 ulice a čp.: Kunějov 25 věk: 71

B1. sv. Jan
 B3. k mši, klekání, k májovkám
 B4. každou neděli dvě mše, dříve hodně dnes málo věřících
 B5. byl tu vlastní kněz, teď dojíždí z Kunžaku
 B6. dva ke Člunku, u stromu sv. Jan, u lesa

C2. tohle území bylo německé
C3. tady nebylo

Starousedlík č. 36

Jméno a příjmení: paní Sienerová datum zápisu: 8.6.2000
Obec: Kunžak povolání dříve: prodavačka
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Kunžak 377 věk: 69

B1. sv. Bartoloměj	C6. ne
B3. svátky, pohřby	C8. ne
B4. plný kostel v neděli	C10. ne
B5. málo lidí, kněz dojíždí	C11. ubytovali se v hospodách
C1. Němci tu nebyli	C12. ne
C5. ne	

Starousedlík č. 37

Jméno a příjmení: pan Plachý datum zápisu: 7.6.2000
Obec: Valtínov povolání dříve: obchodnice
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Valtínov 73 věk: 66

B1. katolický	C4. příležitosti- špatné
B3. umřel, pouť	C7. lepší
B5. z Kunžaku dojíždí	C9. neslavilo se
C1. nijak	C10. ne
C3. ubytování byli jinde	

Starousedlík č. 38

Jméno a příjmení: pan Ondrášek datum zápisu: 7.6.2000
Obec: Valtínov povolání dříve: svářeč
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Valtínov 36 věk: 57

B1. evangelický kostel	B5. málo, kněz dojíždí
B3. v poledne, umíráček, klekání	D2. nebylo
B4. dvakrát za rok, hodně lidí	D3. ne

Starousedlík č. 39

Jméno a příjmení: pan Novák datum zápisu: 7.6.2000
Obec: Valtínov povolání dříve: pošťák
nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Valtínov 46 věk: 68

C1. nebyli tu Němci, židi tu byli C10. nedělali se
C4. práce byla C11. veselo, ubytovaný v autech
C5. ne C12. v Českém Rudolci
C9. nálada

Starousedlík č. 40

Jméno a příjmení: paní Perhová datum zápisu: 7.6.2000
Obec: Markvarec povolání dříve: neuvedeno
nyní: neuvedeno zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Markvarec 30 věk: 65

B1. kostel tu není, v Rudolci sv. Jana Křtitele
B3. při klekání, umřel, ráno, v poledne
B4. hodně lidí, každou neděli ve tři hodiny
B5. málo lidí chodilo
B6. na každé cestě, u mlejna, na vsi, za vesnicí
C1. tři čtvrtě Němců, čtvrt Čechů, tady samí Češi
C2. bylo to v září

Starousedlík č. 41

Jméno a příjmení: Božena Marivžeová datum zápisu: 4.6.2000
Obec: Matějovec povolání dříve: švadlena
nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Matějovec 37 věk: 75

A1. o Velikonocích chodili koledovat, chodili v krojích, Vánoce slavili normálně
A2. nic zvláštního
A3. zemědělství, dřevařství, pekařství, ševcovství
A4. voda se brala ze studně, topilo se dřevem
A5. pšenice, brambory, žito, oves, dobytek
A6. v hospodách, malá hřiště
A7. na půdách, ve sklípkách
A9. hlavně v zemědělství
A11. pekař

A13. docela dobře
A14. skoro vůbec
A15. koloniál
A16. jako teď
A17. žádná buďto pěšky, nebo na kolech
A18. byl tu pekař
A19. divadla se nehrála
A20. rybník tu není
A21. bylo tu malé hřiště
B3. při klekání, v pravé poledne, když někdo umřel, pohřeb
B4. v neděli docela dost, teď už málo
B5. ne, dojížděl ze Slavonic
B6. tak jak jsou doposud
C1. docela dobře
C7. ušlo to
C9. docela dobře
C10. ne
C11. nic
D1. museli se zbavit a jít
D3. nic
D6. myslím, že ne
D7. ne
D8. žádné

Starousedlík č. 42

Jméno a příjmení: Marie Neshybová datum zápisu: 3.6.2000
Obec: Slavonice povolání dříve: švadlena
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Boženy Němcové 55e věk: 75

A1. Nanebevzetí Páně se slavilo
A2. koledy, Zelený čtvrtek před Velikonocemi se jedla bramborová kaše
A3. zemědělství
A4. studny
A5. husy, pšenice, žito, ječmen, oves
A6. scházeli se v hospodách
A7. na půdách
A9. továrny
A10. Slavoná
A11. předlo se
A13. česká i německá škola
A14. baráky se postavily
A15. normálně
A16. do Dačic, místo silnic cesty
A17. na kole, vlaky- větší města
A18. ve Starém Hobzí dva obchody
A19. divadla v české hospodě, ve škole besídka
A20. Dyje

B1. Panny Marie, na hoře Božího těla
B3. umíráček, klekání
B4. chodí hodně lidí
B5. u cest stavěl, kdo vlastnil pozemek
C1. dobře
C2. nebyla tu
C5. ano
C8. její manžel
C11. oslavovali

Starousedlík č. 43

Jméno a příjmení: Rudolf Máru datum zápisu: 8.6.2000
Obec: Kunžak povolání dříve: pekař
 nyní: důchodce zapsal: skupina č. 7
ulice a čp.: Komenského náměstí 72 věk: 77

A1. bylo to dramatické, většina lesů patřila do Sudet, tam se postavily malé celnice
A2. slavily se církevní svátky, 8. květen Boží tělo
A3. zvyky- na masopust chodívali maškary a večer byla zábava. Neexistovala televize
škubalo se peří.
A4. zemědělství- mléko, smetanu, podmásolí, vajíčka, maso(vlastní)
pěstovalo se – žito, pšenice
A5. obecní vodovod, v kašnách s kýbly, topilo se dřevem, málo uhlí
A6. rostliny: žito, oves, brambory, trochu řepy, pšenice
zvířata: hovězí dobytek, prasata, 40 koní
A7. v hospodách 2 600 obyvatel
A8. stodola, nebo na půdách, odváželo se do mlýna(žito na chleba, pšenice na buchty)
A9. střední hospodářství, pekařství
A10. hodně příležitostí, málo se platilo, za den 10 Kč
A11. Střížovice- kovář
A12. 7 pekařů, 8 hospod, 7 rezníků, vyráběli se ponožky, pila dodnes
A12. škola, kostel, spolek- hasiči, pomocníci
A13. nebyli tu Němci, jenom jeden jmenoval se Franci
A14. hrozně volných parcel
A15. kino tu nebylo, divadla, scházeli se na besedách, chodilo se k sousedům
A16. jako dnešní, jenomže byly prašný
A17. 2 autobusy, 1 soukromí, pěšky
A18. ve všech domech byla živnost
A19 obchodníci, kapela tu byla (kapelník Jan Povola)

Starousedlík č.44

Jméno a příjmení: neuvedeno datum zápisu: 10.6.2000
obec: Lomy povolání: neuvedeno zapsala: skupina č. 1
ulice a č.p.: 45. věk: 70

B1. sv. Florián	C2. hranice za Kunžákem
B3. po válce normálně	C4. zemědělství
B4. mše na objednávku	C5. žádné
B5. ne, kněz z Kunžaku, Blažejova	C6. ne
B6. 1945 – zbouraly tanky	C7. lidé byli sledováni
C1. nepřišli jsme s nimi do styku, byli odsunuti	
C8. srpen 1944. Němci x Američané (měli zpožděné) v Lomech spadlo letadlo. Letec přijel v roce 1972 . Tři, mě už navštívil předseda MÚ.	
C9. radost	D8. je to stejné
C10. ne	D9. byli to veselí lidé
C11. slavnostní	D10. otevřená příroda za hranicemi u Kunžaku
C12. ne	D11. lidé spolu více drželi
D2. starší lidé, co je sem nastěhovali	D12. nevím, byl jsem na vojně
D3. ne	D14 . různé názory lidu
D4. byl jsem mladý	D15. všechno zdrazují
D5. Němec	D17. ne
D6. ne	
D7. ne	

Starousedlík č. 45

Jméno a příjmení: nechtěla říct Datum zápisu: 2.3.2000
 Obec: Rudolec Povolání dříve: zemědělství zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: Pošta Věk:67

A1. Velikonoce – normálně	A7. v sýpkách
A2. chodily maškary	A10. zemědělství
A3. zemědělství a lesy	A12. asi ano, krejčí, kovář
A4. studna, dřevo	A15. soukromě pozemky
A5. brambory obilí	
A6. hospody	

Starousedlík č. 46

Jméno a příjmení: Ruppová Marie Datum zápisu: 2.6. 2000
 Obec: Rudolec Povolání dříve: hospodyně zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: neuvedeno Věk:70

- A1. normálně: Velikonoce, Vánoce atd.
 A2. poutě, posvícení, Boží tělo
 A3. z přírody – zemědělství, dělnictví
 A4. dřevem, studna
 A5. krávy, kozy, králíci
 A6. v hospodě, kostel
 A7. stodola
 A8. řepa, brambory

A9. chudí
 A10. ženy chodily sázet stromky
 A11. Landštejn, zámek
 A12. ševci, kováři, krejčí, truhláři, hajní
 A13. 2 školy, kostel, hřbitov, 2 hospody, pekárna 2 prodejny
 A14. 80% Němci, 20% Češi
 A15. cesty a pole zarostly
 A16. chudí a skromní
 A17. hlavní silnice do Č. Rudolce a Slavonic
 A18. nic nebylo
 A19. v Matějovci
 A21. hodně moc, Hladový rybník
 B1. sv. Matěj v Matějovci
 B2. vevnitř je opraven, nová střecha, peníze na opravu nejsou
 B3. zvonilo se až do války
 B4. všichni chodili na mše, v neděli dopoledne a odpoledne
 B5. asi 15 lidí chodí do kostela
 B6. za Matějovcem stojí kamenný kříž, kde se něco stalo, tam byl kříž
 C1. už tam nebyla, (byla ve Vídni)
 C2. hrozně to vypadalo, špatně, až do odsunutí
 C3. už tu nebyla
 C4. už tu nebyla
 C5. neví, partyzáni nebyli
 C6. ne, byla ve Vídni
 C7. neví
 C8. ne, tady ne
 C9. lidé měli radost
 C10. už tu nebyla
 C12. ano, za Rudolcem k Dačicím, tábory pro vojáky (zajatecké)
 D5. z rodiny všichni
 D9. lidé měli radost
 D16. ne

Starousedlík č. 47

Jméno a příjmení: Havlíková Marie Datum zápisu: 2.6.2000
 Obec: Rudolec Povolání dříve: v kuchyni zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: ? Věk:80

A1. normálně A5. normálně, slepice
 A2. Svátek matek, Velikonoce A6. hospody asi
 A3. jak kdo D5. vlastnil Němec
 A4. dřevo a uhlí, studna, později vodovod

Starousedlík č. 48

Jméno a příjmení: pan Marek Datum zápisu: 3.6.2000
 Obec: Slavonice Povolání dříve: statik zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: neuvedeno Věk:74

A1. normálně
 A2. ne
 A3. normálně- zemědělci
 A4. dřevem a ze studny
 A5. obilí, brambory, dobytek
 A6. Kursovní dům a hospoda
 A7. síla
 A8. ne
 A10. normálně
 A11. ano, truhlář, sedlák
 A12. ne, nebyl
 A13. je to stejné
 A14. normálně
 A15. všude
 A16. autobus, vlak
 A17. na náměstí
 A18. ano
 A19. hodně rybníků
 A20. tady(náměstí)
 B4. hodně lidí chodilo
 B5. hodně lidí
 B6. hodně
 C1. nic

C3. špatně, zabrali školu
 C4. dobrý
 C5. ano, bylo jich hodně
 C7. tady ne
 C9. každý byl rád
 C10. ne
 C11. dobře
 D1. normálně
 D2. normálně
 D3. nic
 D4. tady žádný nebyl
 D5. Němci
 D6. sedlářství
 D7. ne
 D8. normálně
 D9. ne
 D10. nic
 D11. ne
 D12. ušlo to
 D13. ne
 D14. nic
 D16. myslím, že ne
 D17. nic

Starousedlík č. 49

Jméno a příjmení: Marie Choběšová Datum zápisu: 3.6.2000
 Obec: Slavonice Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: Slavonice 546 Věk:77

C1. vnučku mám vdanou v Rakousku
 C2. byl tu mumraj
 C5. Partyzáni tu byli
 C6. byla, jenom krátce
 C7. měli Češi radost
 C8. ne
 C9. byla radost
 C10. ne
 C11. byli po bytech Rusové
 C12. jo, u Hobří
 D1. museli si vzít kufřík a jít

D3. ne
 D4. ne, nic
 D5. Německý Rakušák
 D6. jo, řeznictví
 D7. ne
 D8. jako doma
 D9. to už ne
 D12. 1:5 byla
 D14. ne
 D17. ne

Starousedlík č. 50

Jméno a příjmení: Anna Vaněčková Datum zápisu: 3.6.2000
 Obec: Slavonice Povolání dříve: učitelka zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: není zapsáno Věk:86

- A0. vůbec žádné
- A1. všechny se slavily-Letnice,Vánoce,MDŽ,Velikonoce atd.
- A2. byl tu svaz střelců, divadelní a pěvecký sbor
- A3. měšťané, sedláci, řemeslníci, obchodníci
- A4. uhlí a dřevo,voda-byla studna ,kašna a pumpy
- A5. zvířata-krávy,koně,kozy,ovce a obilí
- A6. byly tu plesy v hospodě a kino
- A8. jako všichni občané v republice
- A9. továrna na hedvábné stuhy
- A10. Městský úřad,okresní soud,četnická stanice, česká menšinová dvoutrídni škola, reálná škola v Telči
- A11. ano,krejčí,švadlena,truhlář,řezník,obchodníci,textil,obuv,pošta,německá škola
- A12.Město vázalo,hotel,obchody,hostince,školy
- A15.normálně
- A16.do Dačic,do Hobzí,do Rakouska
- A17.nic tu nebylo
- A18. různě na náměstí
- A19. málo
- A20.no jistě
- A21. jedno hřiště
- B1. Panny Marie
- B2. gotický kostel
- B3. v poledne,umíráček
- B4. mše se konali různě,jinak v neděli v 8.00 hod.
- B5. ve všední den 10-20, v neděli je obsazen, vlastní kněz
- B6. na různých silnicích
- C1. tady Češi žádní nebyli, jenom Němci
- C4. továrna na punčochy a stuhy
- C5. partyzáni tu byli dvakrát. Vyhnali je Němci během dvou hodin
- C6. ne
- C8. ano, nálety v Berlíně
- C11. ne
- D5. Němec
- D6. pochybuji
- D7. Nic tu nebylo
- D11. jak kdo
- D12. špatně
- D15. žádné

Starousedlík č. 51

Jméno a příjmení: Josef Lovětinský Datum zápisu:4.6.2000
 Obec: Slavonice Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: neuvedeno Věk:75

- D2. vlastně se to doosídlovalo
- D3. ne
- D4. ano do toho 47 si každý pracoval sám

- D5. Němec Anna Pigišová a František Pigiš
 D6. zemědělství
 D7. ano, knížky, zpěvníky
 D8. co jsem se naučil, to už neumím
 D10. je více svobody. Za komunismu jsme museli pracovat 5 až 7 let v JZD zadarmo.
 D13. to tady nebylo
 D14. to ani nevím, bylo to tady celkem klidný
 D15. mysleli jme, že to bude lepší

Starousedlík č. 52

Jméno a příjmení: Vilém Sah Datum zápisu: 3.6.2000
 Obec: Slavonice Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: neuvedeno Věk: 78

A1. za komunistů moc ne, jinak jo	C7. no, horší
A2. Ani ne	C8. Tady ne, ale v Polsku ano
A3. brambory - zemědělství	C9. byly zuřivější
A4. dřevo, studna	C10. ne
A5. kozy, krávy	C11. s nima pryč
A6. na návsi	C12. ano
A7. doma – lihovar	D1. měli koně a vzali si je sebou
A8. špatně	D2. vzali to do ruky a šli
A9. nic	D3. Ne
A10. nijak	D4. Němci
A11. kovář, truhlář	D5. ne
A12. česká škola	D6. ne
A14. no, nijak	D7. furt stejný
A13. normálně	D8. no jo
A17. nic	D10. komunisti
A18. jeden obchod	D11. špatný 1:50
C1. špatně	D12. no, lidi to nevívali
C3. no, všechno vztah	D13. nic
C4. musel jsem do Německa	D14. svoboda
C5. tady ne	D15. ne
C6. ano, v Polsku	

Starousedlík č. 53

Jméno a příjmení: pan Zůdorský Datum zápisu: 3.6.2000
 Obec: Slavonice Povolání dříve: pasák zapsala: skupina č. 6
 nyní: důchodce
 ulice a čp.: Slavonice 17 Věk: 79

A0. jo, to jsem byl na zákopech	A3. zemědělství
A1. normálně	A4. vodojem a dřevo
A2. ne	A5. žito, oves, pšenice, brambory

A6. v hospodě
A7. doma, rukama
A8. špatný
A9. zemědělství
A10. nevím
A11. kovář
A12. kostel, škola německá
A14. jako všude
A15. na Slavonice
A16. žádná
A17. Jednota
A18. ano, divadla
A19. pod vsí
A20. nade vsí
C1. slušný a neslušný
C3. padal tu sníh
C4. lepší plány a příležitosti
C6. ano byl
C8. byl, sedm letadel

C9. to víš byla radost
C10. ano
C11. vypadal dobře
C12. byly, člověče a byly tam Taliáni,
Rusinci, Angličani a Francouzi
D1. partyzáni je vyhnali
D3. ne
D4. padaly kroupy, jinak nic
D5. nic
D6. kovárna
D7. to byly jenom sošky
D8. nic
D9. tady ne
D10. začátky byly lepší a pak horší
D11. místní lidi
D13. ne nic nebylo
D14. ne
D15. to je horší
D16. ne

Starousedlík č. 54

Jméno a příjmení: Vadeáš Novák

Datum zápisu: 5.6.2000

Obec: Staré Město pod Landštejnem

Povolání dříve: údržbář zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce

ulice a čp.: 165 Věk:52

D3. ne
D5. rodiče – Češi
D6. nebylo
D7. obrázek
D8. to je pořád stejný
D10. dobrý

D11. dobrý
D12. ne
D13. skoro
D14. částečně
D16. ano

Starousedlík č. 55

Jméno a příjmení: Františka Tumanová

Datum zápisu: 6.6.2000

Obec: Radíkov

Povolání dříve: státní statek

zapsala: skupina č. 6

nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno Věk:71

D3. ne
D4. měli jsme velkou bídu, ale pak to bylo
normální
D5. Němec
D6. ne
D7. ne
D8. jako vždy
D10. celkem to nebylo špatný, nebylo to
nejhorší

D11. ne, jinak kino
D12. bylo to smutný, přišli jsme o všechno
D13. tady to bylo stejné
D14. ne, jenom rádio a televize
D15. sledovala se televize a poslouchalo se
rádio
D16. asi ne

Starousedlík č. 56

Jméno a příjmení: neuvedeno Datum zápisu: 8.6.2000
Obec: Mosty Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce
ulice a čp.: neuvedeno Věk: neuvedeno

A0. různě, když přitáhli ke Slavonicím, chovalo se jako uzavřené město. Odmítli otevřít město československé armádě. Měli jsme tři náboje a dvě děla. Nakonec se vzdali.

A1. všechny, normálně

A2. všeobecně, svatodušní svátky, masopust

A3. zemědělství a práce v lese

A4. dřevo, rašelina

A5. hovězí dobytek, žito

A6. na besedách, navštěvovali se v chalupách, dvě hospody U Prudilů, U Lihovaru

A7. předávali do družstev, pět mlýnů

A8. velmi špatně

A9. malé, les a zemědělství

A10. Šibeniční kopec, Zpudolskej vrch

A11. domácí tkalci, ševci, pekaři, ševci

A12. starosta, hospoda, hasičská zbrojnice, škola – Jan Valerián Ježek (učitel)

A13. Česká vesnice

A14. ano, pašeráci

A15. lesní výroba, těžká obživa

A16. zaměstnání

A17. Praha – Vídeň

Starousedlík č. 57

Jméno a příjmení: Jan Novák Datum zápisu: 8.6.2000
Obec: Kunžak Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce
ulice a čp.: 174 Věk: 70

B1. sv. Bartoloměj

C3. tady nebyly ubytování

B3. umíráček, klekání

C2. protektorátní hranice

Starousedlík č. 58

Jméno a příjmení: Jarmila Kratochvílová Datum zápisu: 8.6.2000
Obec: Kunžak Povolání dříve: kuchařka zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce
ulice a čp.: Dačická 355 Věk: 68

B1. sv. Bartoloměj

B5. dost lidí, vloni zemřel je pochován ve Strmilově

B3. ve válce zvony odvezli, umíráček, v poledne, na mše

B6. zmizeli

B4. každou neděli večer

D12. 1:50 špatně

D11. ne, možná nějaký manifest

Starousedlík č. 59

Jméno a příjmení: paní Petráková Datum zápisu: 9.6.2000
Obec: Člunek Povolání dříve: zemědělství zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce
ulice a čp.: neuvedeno Věk: 72

D1. museli z baráku ven	D8. byly ale to je všechno pryč, to se
D3. ne, nic tu nebylo	vyrabovalo
D5. Marho – Němec	D10. voni tu taky byly
D6. hospodářství	D13. JZD
D7. No jo, nějaké tu byly, to se ale zničilo	D14. a nebylo nic 1:5
už dávno	D15. projeli tu tanky
	D17. změny v hospodaření

Starousedlík č. 60

Jméno a příjmení: paní Michálková Datum zápisu: 7.6.2000
Obec: Kunžak Povolání dříve: zemědělství zapsala:
skupina č. 3
ulice a čp.: 58
nyní: KOH I NOR
Věk: 71

C1. dobře vycházeli	D1. němci tu nebyli
C2. drastické	D2. sedláci
C3. nepamatuje	D11. tady to bylo poklidné
C4. zemědělství	D12. nikoho nevyháněli
C6. její manžel	C13. učitelé vyháněli
C7. chodila do školy, tak si to moc	D14. německých
nepamatuje	D15. akorát tady projeli
C9. volné	D16. ne
C10. tady to probíhalo normálně	D17. ne
C11. byly v lágru	

Starousedlík č. 61

Jméno a příjmení: paní Dvořáková Datum zápisu: 3.6.2000
Obec: Slavonice Povolání dříve: služka zapsala: skupina č. 3
nyní: důchodce
ulice a čp.: neuvedeno Věk: 78

A2. zvláštní zvyky, MDŽ	A4. studny, uhlí, dřevo
A3. zemědělství	A5. dobytek, obilí, drůbež

A6. na návsi
A7. soukromé sýpky
A8. nebylo to nejhorší
A9. práce bylo dost
A11. truhláři, tesaři
A12. hospoda, Obecní úřad
A14. hodně se to změnilo
A15. každý si hleděl svého
A16. do Rakouska
A17. autobus, vlak
A18. koloniál
A19. obchodníci
A20. rybníků hodně
A21. stadiony, koupaliště
B1. Panna Maria, sv. Duch
B2. baroko
B3. klekání
B4. hodně lidí chodilo na mše
B5. nechodí do kostela

B6. všude, kde se něco stalo
C3. stavěly se bunkry
C4. každý se bál Němců
C5. v lesích
C6. nebyla
C7. ještě horší
C8. nebyla
C9. ještě horší
C11. lidi je vítali a pak se v nich zklamali
C12. ne
D1. komunisti je vyhnali
D3. ne
D4. pojišťovna to zaplatila
D11. po hranicích
D12. čím dál horší
D14. špatně, někteří lidé měli hodně a házeli peníze do řeky
D15. nic
D18. nikdo

Starousedlík č. 62

Jméno a příjmení: neuvedeno Datum zápisu: 2.6.2000
Obec: Český Rudolec Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 3
nyní: důchodce
ulice a čp.: neuvedeno Věk: 70

B1. sv. Ján
B2. renesanční kostel
B3. klekání
B4. na koncerty je plný kostel
B6. na konci vsi sv. trojice

Starousedlík č. 63

Jméno a příjmení: pan Tůma Datum zápisu:
Obec: Matějovec Povolání dříve: zemědělec zapsala: skupina č. 3
nyní: důchodce
ulice a čp.: neuvedeno Věk: 78

A0. přijeli Němci a obsadili to tu
A1. slavilo se doma, normální svátky
A2. asi ne
A3. chleba, brambory
A4. voda ze studny, topilo se dřívím
A5. brambory
A6. jednou v té chalupě a podruhé v druhé
A7. do mlýna
A8. to jsem chodil do školy
A9. v lese, dvůr

A10. rybníky: Na Zhůry, kopec: Šibeničák
A11. krejčí, švec
A12. nic tu nebylo
A13. obchod byl, v pořádku
A14. rozorali meze
A15. ráno do práce
A16. na Terezín, na Dolní Radíkov, na Rudolec
A17. chodili jsme pěšky
A18. nic

A19. nic
 A20. na kopci
 B1. v Matějovci, Prokopa
 B2. gotický
 B3. do války, poledne, večer, umíráček
 B4. chodilo hodně, mše byli
 B5. byl kněz, chodí 5
 B6. byli
 C1. dobrý
 C2. Přijelo 150 Němců, vycházeli jsme s nimi dobře
 C3. žádný akce
 C4. starší muži do lesa
 C5. nic takového
 C6. ve 42. jsem byl nasazen
 C7. tady
 C8. hodně náletů, dnes a denně
 C9. Němci drželi, bojovali do poslední kapky
 C10. nic takového
 C11. taky ne.

C12. v Českém Rudolci
 D1. přijeli partyzáni, 50 kg s sebou do dvou hodin
 D2. nevím, žádná extra
 D3. nic jsme nezabrali
 D4. nic
 D5. nic
 D6. švec, šindelář
 D7. Nic
 D8. žádný nový obyčej nevznikly
 D9. moc nevyprávěli
 D10. uzavření hranice, zde konec, to nám moc neříkalo
 D11. pole do družstva, zůstalo málo
 D10. přišel obecní tajemník a sebrali nám to
 D12. 1 ku 50
 D13. nikdo se zde neukázal
 D14. ne
 D15. žádný
 D16. žádný

Starousedlík č. 64

Jméno a příjmení: neuvedeno

Datum zápisu: 4.6.2000

Obec: Mutišov

Povolání dříve: neuvedeno

zapsala: skupina č. 3

nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: neuvedeno

A1. jako všude
 A3. zemědělství
 A4. dřevo, studny
 A5. obilí, hospoda
 A6. ne
 A7. zemědělství
 A8. pouť
 A9. ne
 A10. ne
 A11. moc ne
 A12. Slavonice – Dačice

A13. vlak
 A14. ne (hospoda)
 A15. divadlo
 A16. hřiště
 B3. ráno, v poledne a večer
 B4. ze začátku jo
 B5. ne
 B6. kapličky
 D13. ne
 D14. ne

Starousedlík č. 65

Jméno a příjmení: pan Svoboda

Datum zápisu: 3.6.2000

Obec: Slavonice

Povolání dříve: zámečník zapsala: skupina č. 3

nyní: zámečník

ulice a čp.: Wolkerova 282

Věk: 51

A1. Velikonoce, Vánoce

A1. brána

A2. továrny, průmysl
 A3. voda se brala z přehrady a ze studny
 A4. dobytek, obilí
 A5. hospoda
 A6. sýpky
 A7. nic moc
 A8. Rakousko, zemědělství
 A9. silniční, vožralej, dědkův rybník
 A10. švec, kovář, krejčí
 A14. pole velké
 A15. obyčejně
 A17. vlak, autobus, kdysi i taxi
 A18. koloniály, potom znárodněno
 A19. divadlo, kulturní dům
 A20. kurty, hřiště fotbalové, odbíjená
 B1. sv. Duch
 B3. pohřeb, klekání, poledne, když bylo nebezpečí
 B4. neděle, hodně lidí, ale potom zase tajně

B5. byl tu místní kněz
 B6. sou tu kolem silnice
 C1. dobře, když byla válka tak špatně
 C2. Hitler, chodilo se přes hranice
 C3. partyzáni tady moc nebyly
 C6. nebyly
 C7. moc ne
 C8. nálet ne, ale spadlo letadlo
 C9. konec války (čekalo)
 C10. nezúčastnil
 C12. ani ne
 D11. zadrátované údolí (hodně voltů)
 D12. znárodnění
 D13. měna byla pryč
 D14. zabrali centrum, všechno obsadili (Rusové)
 D15. bylo (zúčastnilo se málo lidí)
 D16. starosta

Starousedlík č. 66

Jméno a příjmení: neuvedeno

Datum zápisu: 8.6.2000

Obec: Kunžak

Povolání dříve: neuvedeno

zapsala: skupina č. 3

yní: důchodce

ulice a čp.: 151

Věk: 73

A0. hranice byly 0,5 Km od města
 A1. 28. říjen, jako všude jinde
 A2. masopust
 A3. zemědělství
 A4. dřevo, studně
 A5. brambory, dobytek
 A6. hospoda
 A7. sýpky (soukromé)
 A8. celkem dobře se jim žilo
 A9. skoro žádný
 A10. vysoký kámen
 A11. tkalcovna, truhláři, klempíři
 A12. Obecní úřad, všechno
 A13. nebyly tam Němci
 A14. hodně
 A15. lidi se scházeli
 A16. tak jako teď
 A17. jeden autobus, vlak
 A18. skoro všude
 A19. divadlo, kapely
 A20. rybníky všude

A21. v Kunžaku
 C1. přestaly mluvit česky
 C2. rance, mysleli že budou utíkat
 C3. nedostali se sem
 C4.- hodně
 D5. ne
 C6. strašně
 C7. byl, kopal zákopy
 C8. největší bitva
 C9. utekly domů
 C10. ano
 C11. tisíce tanků a jásali
 C12. byly u Českého Rudolce
 D1. rychlý odsun
 D2. farář, tesař, pekař
 D9. jaký měli blbý vztahy
 D10. zahynuli řemesla
 D11. přišel o všechno
 D12. velký výměny nebyly
 D13. některý dobrý, některý špatný
 D15. neví, asi ano

Starousedlík č. 67

Jméno a příjmení: neuvedeno

Datum zápisu: 3.6.2000

Obec: Slavonice

Povolání dříve: zemědělec

zapsala: skupina č. 3

nyní: důchodce

ulice a čp.: Svatopluka Čecha 12

Věk: 89

A1. normálně

C4. ne

A2. moc ne

C5. ne

A4. dřevo, studně

C7. ne

A5. dobytek, obilí

C8. jásalo se

A6. hospoda

C9. ano

A9. zemědělství

C10. ne

A11. kovář

D1. normálně

A12. hospoda, Obecní úřad

D2. bylo to dobrý

A13. ne

D4. ne

A14. hodně se to zlepšilo

D8. normální

A15. normálně

D10. neměli potíže

A16. do Rakous

D12. špatně

A17. autobus, vlak

D14. ne

A18. koloniál

D15. ne

A19. divadlo

D16. starosta

A21. hřiště

C1. moc ne

Starousedlík č. 68

Jméno a příjmení: paní Zichová

Datum zápisu: 8.6.2000

Obec: Kunžak

Povolání dříve: dělnice

zapsala: skupina č. 3

nyní: důchodce

ulice a čp.: Ke Kostelu

Věk: 76

A1. slavilo se Vánoce, Velikonoce, Masopust

A17. lokálka, autobus (soukromý)

A2. Masopust

A18. kolem náměstí hospoda, řeznictví, koloniál, prodejna, textil

A3. hospodářství, pletárna, tkalcovství

A19. divadlo, ochotnický spolek, kapela

A4. dřevo, uhlí

A20. ty co tady byly, tak ty tady jsou

A5. prasata, krávy, obilí

A21. zamrzlý rybník, školní zahrada, hřiště

A6. hospody

B1. sv. Bartoloměj

A7. mlýny

B2. gotika

A8. nic moc, celnice byly všude

B3. zvoní se pořád, zvonilo se ráno, v poledne a večer

A9. pletárny, tkalcovství (teď už to tu není)

B4. v neděli v 8 v 10 hodin

A10. nic (normálně)

B5. byl

A11. obchod, řezník, trhy, pekárny

B6. je toho tu hodně, kde přesně už nevím

A12. Obecní úřad, hasiči, škola(česká)

C1. Němci tady přímo nebyli

A13. ne nebyl

C2. vypadalo to hrozně

A14. prašné cesty, kašny

C3. utíkali a křičeli Němci

A15. zábavy, drát peří

C4. pořád stejné

A16. vedly stejně jako teď

C5. nepůsobili
C6. nebyla
C7. moc toho nevěděli
C8. byla, utíkaly z továrny
C9. lidi byli rádi
C10. museli mít povolenky do 75 km
C11. jásali, dokud nezačali krást
C12. nebyly

D1. přivedli je sem na náměstí, potom je
pustili a museli jít do Rakouska
D10. bylo to hezké
D12. špatné
D13. jeli po náměstí a začali střílet po
kolotočích
D14. akce pomáhat studentům
D15. pořád stejné

Starousedlík č. 69

Jméno a příjmení: Josef Auksten

Datum zápisu: 9.6.2000

Obec: Člunek

Povolání dříve: zemědělec

zapsala: skupina č. 3

nyní: důchodce

ulice a čp.: Člunek 51

Věk: 80

A1. dodržovaly se
A2. ne
A3. zemědělství
A4. dřevo, studny
A5. dobytek, koně, obilí
A6. hospoda
A7. doma
A8. špatně
A9. zemědělství
A10. Kašlérský, Krvavý, Komorník
A11. Kovář
A12. Obecní úřad, česká škola
A13. nic tam nebylo
A14. národní výbor, silnice (všechno se
spravuje)
A15. normálně
A16. do Kunžaku
A17. nic, teď autobus
A18. prodejna v kovárně, hospoda
A19. divadlo
A20. tři rybníky
A21. nebylo nic
C1. někteří Němci dělali provokace
C2. lidi nemohli nic dělat
C3. sem nepřišli
C4. nijak
C5. ne

C6. ne (někteří byli)
C7. nic (dobrý to bylo)
C8. dobrá nálada, špatný konec
C9. ano (Němci – Američani)
C10. Ne
C11. Ne
C12. byl tu malý
D1. normálně museli pryč do dvou hodin
D2. nebyly tady obecní úřady
D3. nebylo tu nic
D4. padaly kroupy, veliká bouřka
D5. Tajner tu bydlel – Němec
D6. ne, my o tom nevíme
D7. nebylo tu nic
D8. to co bylo tak je, jinak nic
D9. tady nikdo nebyl, takový kdo by nám
vyprávěl
D10. nebylo to dobré
D11. lidi nemohli nic dělat, ale dobře to
nebylo
D12. špatné to bylo, lidi přišli o hodně
peněz
D13. v okolí se nic nedělalo, protože to
byla malá ves
D14. tady ne, nic tu neproběhlo, v okolních
městech ano
D15. žádné k nám se to tak nedoneslo

Starousedlík č. 70

Jméno a příjmení: neuvedeno

Datum zápisu: 8.6.2000

Obec: Mosty

Povolání dříve: lesník

zapsala: skupina č. 2

nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: 70

- C1. žádní Němci zde nebyli. Nic se nezměnilo.
- C2. u Slavonic a Dačic byla hranice, tady byl klid
- C3. na, nic se nedělo
- C4. v lese a v zemědělství
- C5. ne, žádné
- C6. ne, ale náš soused ano
- C7. nijak
- C8. viděli jsme jak v Lomech spadlo letadlo
- C9. nijak
- C10. otec kopal na Slavonicku zákopy
- C11. jenom tudy projely tanky, najely do několika chalup, ale pak jely dále
- C12. u Českého Rudolce jich bylo
- D1. nijak, moc jich tu nebylo
- D6. ne, žádné
- D7. ne
- D8. nic
- D9. ne
- D10. moc nás to nezajímalo
- D11. postavili JZD
- D12. neměli jsme co měnit
- D13. jenom tudy v noci projeli
- D14. nic se zde nedělo
- D15. zřídil se vodovod, spousta lidí začalo podnikat
- D16. pan Pecha – zasloužil se o zavedení elektrické sítě a vodní sítě

Starousedlík č. 71

Jméno a příjmení: Jitka Hartmanová

Datum zápisu: 2.6.2000

Obec: Český Rudolec Povolání dříve: vedoucí jednoty

zapsala: skupina č. 1

nyní: důchodce

ulice a čp.: Český Rudolec 45 Věk: 63

A0. Němci vyhnali Čechy pryč A1. 14. máj – Dačice- Slavonice – průvody A2. ne A3. zemědělství, lesnictví A4. dřevo, uhlí studně A5. žito, brambory, oves, slepice, prasata, krávy, koně A6. hospody A7. brambory do lihovaru v Markvarci, sedláci doma A9. zemědělství, lesnictví A10. Pílský, Pavlíkův rybník A11. švec, krejčí, dva kováři A12. mlýn, lihovar, tři hospody, 2 lékaři, hasiči, německá i česká škola A13. vztah dobrý	A14. vykácely se lesy, výstavba A16. tak jak je silnice A17. autobus A18. dva obchody, řezník A19. divadlo, ochotnický spolek A20. Pílský rybník, Polínkův rybník A21. hřiště u školy B3. umíráček stále B5. byl tu kněz B6. kříž u rozcestí na Markvarec a Matějovec C1. nijak výrazně, Češi museli odejít C6. ne C9. nijak C10. ne C12. ano, lágr při odsunu Němců

C13. ne
D5. Čech
D6. ne
D7. ne
D8. snad žádné
D11. u Slavonic – zakázané pásmo
D10. založeno pastvinářské družstvo

D13. v klidu
D14. ne
D15. prakticky žádné, co bylo se
rozprodalo
D16. starosta Kvapil a Bártů – už jsou
mrtví

Starousedlík č. 72

Jméno a příjmení: neuvedeno

Datum zápisu: 2.6.2000

Obec: Český Rudolec

Povolání dříve: lesník
nyní: důchodce

zapsala: skupina č. 1

ulice a čp.: Český Rudolec 63 Věk: 80

- A0. jasné hranice, žádné šarvátky
A1. všechny svátky se slavili dost, dodržovali se náboženské tradice, minimum neslavilo
A2. poutě často, Silvestr – divadlo (lucerna)
A3. zemědělství
A4. místní zdroje
A5. hovězí dobytek, brambory
A6. tři hospody, od roku 1948 kulturní dům
A7. brambory- lihovar Markvarec, obilí ve velkých mlýnech
A8. zemědělství, Dačice – dojížděli
A10. Kofrštám – kopec (zřejmě se zde těžila měď)
A11. ne
A12. česká i německá škola, měšťanka i ze Slavonic a Starého Města pod Landštejnem
A13. kontakt s ŮS nebyl – vlakem ze Slavonic, vztah byl dobrý do 1943
A14. dost, zcelené pozemky, kanalizace
A16. silnice na Dačice, Jindřichův Hradec, Slavonice, ŮS
A17. žádná do roku 1945
A18. obchod, pekařství, krupařství
A19. ano, divadla, kapely – často
A20. Mlýnský rybník 10 ha, Pílský rybník
A21. za školou
B1. sv. Jan Křtitel
B2. dříve krásná malba, nyní je vybilény
B3. do 1948 ráno, poledne, večer
B4. dříve hodně, nyní 10-12 lidí
B6. za vsí je Mariánský sloup – směr na Markvarec a na Slavonice
C1. vztahy byly špatné
C6. v Durynsku – Zellanehlis – totálně nasazený
C8. jen v Německu
D1. celkem v klidu
D2. partyzáni to dali dohromady (velitel Svoboda)
D3. ne, jen bordel
D4. byl jsem 1. předseda
D5. Němci
D6. ne

D7. ne
D8. hodně
D10. u hranic
D11. žádná změna už v prvních volbách zvítězili komunisti 60%
D12. v klidu
D13. nic
D14. ne
D15. dost, lidé z JZD byli bez práce, změna zastupitelstva
D16. učitel Karel Nosek, farář František Adámek

Starousedlík č. 73

Jméno a příjmení: paní Dungelová Datum zápisu: 2.6.2000
Obec: Slavonice Povolání dříve: pošťáčka zapsala: skupina č. 1
nyní: důchodce
ulice a čp.: Úvoz 120 Věk: 80

A1. Mariánské svátky, normálně	C3. neví, jak lidi snesli mezi sebou
A2. sázelo se zelí	C4. jako před tím, skoro nic
A3. stejné, nic zvláštního	C8. byla v Německu
A4. z pumpy	C9. nebylo nic zvláštního
A5. nic zvláštního	C10. ne, k nim chodil „stavebník“ C12. byli
A7. hospodářství nebylo, jinak v Žižkovce,	tam, našli prsteny
u Maříže	D1. hezký to bylo. Byli prý v jedné
A8. velká krize, nezaměstnanost	místnosti
A9. továrna, hedvábí	D3. ne, po manželovi
A10. jsou stejné, v okolí 300 mlýnů	D4. sousedi byli lepší, pořád se to měnilo
A11. šest pekařů	D5. ne, manžel byl Čech
A12. byla tu německá i česká škola	D6. ne, není po Němcích
A13. moc dobrý	D9. nic
A14. byli na sebe hodnější než teď	D11. 10 minut k železné oponě, byla vidět
A15. 1. Máj slavili zvlášť Němci a Češi	z okna
A16. neví	D10. byla jsem v Rakousku v Vídni.
A20. Byli v celém okolí	Nevěděla jsem jestli tam mám zůstat.
A21. byla všude	Manžel přijel a zavřeli ho.
B1. panna Marie	D11. proběhlo to dobře litujeme, že to
B3. v 11, 12 hodin a v 18 hodin	nenechali
B4. dost lidí chodilo	D12. večer říkali, že to nebude, ale ráno to
B5. byl tu kněz, farář, sestry	bylo
B6. neví, ale zbourali je	D13. spala jsem
C1. neví, byla v Německu, Češi se	D15. byli jsme zklamaní
odstěhovali	D16. komunisti, syn starosty, starosta,
C2. nemá dobrý zkušenosti, byla pryč	učitelé

Starousedlík č. 74

Jméno a příjmení: Marie Hroznová Datum zápisu: 3.6.2000
Obec: Slavonice Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 1
nyní: důchodce
ulice a čp.: 568 Věk: 72

A1. slavili se všechny (1. Máj průvody)

A2. ne

A3. zemědělství

A4. studny, dřevo

A5. drůbež, krávy, koně, žito, oves,
brambory, řepa – pro dobytek

A6. hospoda

A7. na půdách obilí

A9. dojíždělo se do továren

A10. v Hoře – kopec

A11. kovář, truhlář, tesař

A12. jednotřídka, hospoda, hasiči

A13. ne

A14. zakládalo se družstvo, společné
hospodaření

A15. mládež pomáhala doma, večer se
sešli na návsi

A16. spoj je stejný

A17. nic

A18. obchod I

A19. mládež hrála divadlo v hospodě

A20. kolem Slavonic hodně

A21. hřiště u školy

B1. sv. Vavřinec

B2. je kamenný a studený

B3. 3 krát denně asi deset let se nezvoní,
jen umíráček

B4. byl tu kostel

B5. byl zde, je tu i teď, nyní už málo

B6. stavěli se na místech, kde někdo umřel
(poutní kostel u Slavonic)

C2. 15.3. 1939 – hrozný den, počasí bylo
špatné

C3. jsou zde v okolí (bunkry)

C4. bylo to zlé, úřad práce přidělil povinou
práci

C5. byly tam

C6. ne

C7. lidé se báli, všechny bez soudu stříleli

C8. ne, lidé měli připravený sklep

C9. dobrá nálada, osvobození

C10. ne

C11. lidé je vítali nadšeně, protože přivezli
svobodu

C12. jen v okresním městě

D3. přišli jsme až v 1946, dům jsme
koupili

D5. národní rybář, Češi i Němci

D7. ne

D8. nové ne, přizpůsobili jsme se

D10. celostátní stávka

D11. vznikly družstva

D12. v 1953, 1:50, doba byla těžká, neměli
jsme peníze

D13. projeli tu v noci, byli tu krátce
ubytováni

D14. ne, lidi sledovali TV a rozhlas

D15. změny byly, ale nešlo to rychle,
soukromníci

Starousedlík č. 75

Jméno a příjmení : Jan Novák

Datum zápisu: 4.6.2000

Obec: Stálkov

Povolání dříve: zemědělec zapsala: skupina č. 1
nyní: důchodce

ulice a čp.: Stálkov 26 Věk: 71

A1. stejné svátky

A2. stejné jako jsou, zvláštní jídla ne – hlavně brambory, maso – vlastní

A4. studánky, dřevo

A5. žito, oves, brambory, červený jetel

A6. hospody

A7. půdy, vlastní spotřeba

A8. sucha, kroupy

A9. zemědělství, les

A10. je toho mnoho, ale nebudu to rozvádět

A11. krejčí, švec, kovář, truhlář

A19. stejné jako za války, Češi a Němci pohromadě

- A12. zbrojnice, statky (velkostatky)
- A13. velice dobrý
- A15. dva obchody
- A14. krajina se zalesnila
- A16. nezměnili se , jen prašné cesty
- A17. doprava žádná
- A18. koloniál, trhy Slavonice
- A19. divadlo ne, jenom tancovačky
- A20. divadlo ne, jenom tancovačky
- A21. ani hřiště, ani kluziště
- B1. kaple místní – za komunistů vykradená
- B3. umíráček, na mši, celá obec, kněz ze Slavonic
- B5. dnes nic
- B6. kříže na každé výpadové cestě
- C1. roku 1938 obsazení hranic, česká armáda se musela stáhnout
- C5. partyzáni
- C6. můj bratr v Berlíně na letišti
- C7. přiosťřila se politika
- C8. nálet
- C10. nic se nepřipravovalo pro Rusáky – ubytování ve Slavonicích
- C12. tábor v Českém Rudolci – Rusáci zajali Němce
- D1. odsun Němců byl drastický, nemohli čekat nic jiného. Neměli čas na vystěhování. Vzali si jenom to co unesli.
- D2. vznik OÚ, problém doosídlení pohraničí, špatná situace, 1747 – sucho, bída, krupobití
- D5. vlastní dům do 1938, museli jsme utéct, pak jsme se vrátili a bydleli jinde
- D6. bývalá hospoda
- D7. ne, jen zemědělské nástroje
- D8. ne, jen knížky, skromné jídlo
- D11. kolektivizace probíhala zle
- D12. měla špatný průběh i ohlasy
- D13. jen projeli, nic se zde nedělo
- D16. ne

Starousedlík č. 75

Jméno a příjmení : neuvedeno

Datum zápisu: 5.6.2000

Obec: Staré Město pod Landštejnem Povolání dříve: učitelka zapsala: skupina č. 1
 nyní: důchodce

ulice a čp.: Staré Město pod Landštejnem 118 Věk: 75

- A0. tady nikdo nebyl, byli tu Němci
- A12. byla tu česká škola
- B1. Panna Marie
- B2. gotika
- B3. ráno, v poledne, a večer, v neděli a umíráček
- D1. odešli sami pěšky a vzali co mohli
- D5. vlastnil ho místní národní výbor
- D11. všechno do státního statku
- D12. v 1953 za 1:50 Kč
- D13. ubytování tady nebylo, v srpnu tudy projelo 3 000 vozidel

D14. ne

D15. Národní výbor na obecní úřad, statek se likvidoval

Starousedlík č. 77

Jméno a příjmení : Marie Štěrková

Datum zápisu: 10.6.2000

Obec: Lomy

Povolání dříve: švadlena zapsala: skupina č. 1

nyní: důchodce

ulice a čp.: Lomy 25

Věk: 80

A1. velké problémy

A2. hodně svátků

A3. jídlo na lístky, 1 kg cukru na měsíc

A4. zemědělství, kamenný chleba

A5. dřívím, uhlím, studně

A6. v hospodách

A7. hospodářská družstva

A8. špatný

A9. jenom zemědělství

A10. Krvavý rybník

A11. kovář, truhlář

A12. obecní úřad, škola, hospoda jako dnes

A13. Němci se odstěhovali

A14. hodně se změnilo

A15. normálně

A16. jako teď – prašné

A17. nic, na kole, pěšky, vlak osobák, nákladní

A18. v Kunžaku

A19. ano - kaple ne

A20. tři rybníky

A21. na hoře

B1. sv. Florián

B3. umřel, mše

B4. hodně lidí, každou neděli

B5. nebyl, dojížděl z Kunžaku

B6. na hoře u silnice

C1. Němci tu nebyli

C2. muselo se do „rajchu“ na zákopy

C6. ne, nebyla

C9. neslavilo se

Starousedlík č. 78

Jméno a příjmení : pan Vondrák

Datum zápisu: 7.6.2000

Obec: Zvůle

Povolání dříve: lesní inženýr

zapsala: skupina č. 7

nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: 75

A0. problém s Němci

A1. katolické

A2. normální

A3. zemědělství

A4. voda se brala ze studny, topilo se dřevem

A5. hovězí dobytek, obilí

A6. v hospodě, v kostele

A7. v Českém Rudolci

A8. potíže jsem neměl

A9. moc ne, ale v Dačicích

A10. rybník – Zvůle, kopec – Skalka, Šibeňák

A11. zemědělci, kovář, krejčí, zedníci

A12. nálevna – kořalka bílá

A13. v Kunžaku, dobytek se honil až do Lince

A14. obyčejný život

A15. běžně, mládež se scházela na návsi

A16. Jindřichův Hradec, Kunžak, Nová Bystřice

A17. autobus jezdil dvakrát denně

A18. v Kunžaku

A19. v Kunžaku

A20. byli

A21. v Kunžaku

B1. sv. Bartoloměj

B2. gotika

B3. poledne do nedávna

B4. každý den, účast velká

B5. byl kněz

B6. kapličky byli
 C1. vztahy dobrý, NSDAP vztahy se
 zostřily, Hitler vládl
 C2. hranice se posunuly na silnici
 C3. hledali veřejná místa
 C4. lidem se otevřela práce v Německu
 C5. moc ne
 C7. tragédie
 C8. leteckého náletu ne, ale soubojů letadel
 C9. působilo to příznivě
 C10. ne
 C11. Němci utíkali, končilo to smrtí
 C12. bylo v Českém Rudolci
 D1. Rudé gardy
 D3. všechno možné
 D4. nic se nezměnilo

D5. to je myslivna
 D6. tady ne
 D7. zde jsem nic nenašel
 D8. svátky
 D9. kronika Matějovce
 D11. pás vykáceného lesa, dva nebo tři
 směry drátů
 D10. to je známí, zatýkali lidi
 D11. byli tu někteří aktivisté
 D12. Bylo to překvapení, 1:50, na vkladní
 knížce 1:5
 D13. nikdo je nevídal
 D14. v Kunžaku
 D15. změnil se starosta
 D16. já jsem byl první nekomunistický
 starosta

Starousedlík č. 79

Jméno a příjmení : paní Rajnová

Datum zápisu: 9.6.2000

Obec: Dobrá Voda

Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 7
 nyní: důchodce

ulice a čp.: Stálkov 26 Věk: 80

A3. zemědělství
 A4. studně, dřevo, chrastí
 A5. psi, kočky, všechno
 A6. v hospodě
 A11. řezníci, kovář, krejčí
 A20. jsou tady tři
 A21. na rybníce, vzadu hřiště
 C6. soused

Starousedlík č. 80

Jméno a příjmení : Růžena Strmilová

Datum zápisu: 9.6.2000

Obec: Dobrá Voda

Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 4
 nyní: důchodce

ulice a čp.:

Věk:

A1. normálně
 A2. ne
 A3. zemědělství
 A4. studna s dřevem
 A5. obilí, luštěniny a kozy
 A6. hlavní hospoda a různě
 A7, na sýpkách
 A9. zemědělství
 A11. kovář a švadlena

A12. ani to nechtějte vědět
 A13. já jsem je neviděla
 A14. vykácely lesy
 A15. chodili jsme do hospody
 A17. autobus
 A18. malý obchůdek na náměstí
 A19. divadlo
 A21. za školou
 C1. tady Němci nebyli

Starousedlík č. 81

Jméno a příjmení : Jarmila Švarcová Datum zápisu:
Obec: Dobrá Voda Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 7
ulice a čp.: neuvedeno Věk: neuvedeno
nyní: neuvedeno

A3. zemědělství A8. nijak
A4. studna, dřevo A9. zemědělství
A5. obilí, luštěniny, len, kozy A11. kovář
A6. hospody A13. Němci tu nebyli
A7. půda

Starousedlík č. 82

Jméno a příjmení : paní Hudečková Datum zápisu: 4.6.2000
Obec: Kunějov Povolání dříve: úřednice zapsala: skupina č. 2
ulice a čp.: Kunějov 6 Věk: 50
nyní: prodavačka

D4. zemědělství, později JZD, všichni odcházeli do měst, škola do 1962, nejdříve tu byl rám,
potom pojízdná prodejna a nyní zase obchod, hospoda tu byla do roku 1948
D5. Němec
D6. byl zde Obecní úřad
D8. moravská jídla
D10. udělalo se více práce, než dnes(vybudování čekárny na autobus, oprava školy, elektřina,
rozhlas)
D13. projížděli tudy
D14. Ne
D15. vše směřuje k horšímu, autobus zrušili, byty nejsou, práce není
D16. nikdo

Starousedlík č. 83

Jméno a příjmení : neuvedeno Datum zápisu: 12.6.2000
Obec: Nová Bystřice Povolání dříve: uklízečka OÚ zapsala: skupina č. 2
ulice a čp.: Náměstí Věk: 75
nyní: důchodce

D2. hodně, Dohnal, Kovář, Beneš, Jinda Krajíček, seděli na výboru a kradli co mohli
D4. bylo to lepší než dnes, zemědělství, soukromníci, potom družstvo. autobus – Jindřichův
Hradec, Slavonice, Klenová, Peršlák, továrny: Schvarcagtain- látky a oděvy- německá firma
D5. Němci, nebyla tady zavedená voda
D6. jen kůlna a byly tu žlaby pro dobytek
D7. ve sklepě bylo hodně věcí, na výboře si to rozkradli
D8. tradiční česká jídla

- D9. jen Rusáci tam řádili, Němci byli už pryč
D10. vojáci to stavěli, od Číměře už se sem nesmělo
D11. soukromníkům všechno sebrali, bylo to lepší než teď, museli všichni dělat
D12. bylo zde vytvořeno družstvo – statek
D13. někomu se to líbilo, někomu ne, vyměnit se to dalo na poště
D14. byl tu klid, nic se nedělo
D15. OF na náměstí debata
D16. člověk nemůže věřit nikomu
D17. faráři a starostové se tu střídali (pan Frýbauer – učitel)
D18. ne

Starousedlík č. 84

Jméno a příjmení : Jan Novák

Datum zápisu: 3.6.2000

Obec: Dolní Bolíkov

Povolání dříve: tesař

zapsala: skupina č. 3

yní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: neuvedeno

C1. normálně

A13. vztah dobrý

C2. předseda

A14. židovský majetek

C3. dohodli se

A15. co jsou teď

C4. pracovalo se pořád

A16. vlak

C5. ne

A17. obchod (židovský)

C7. ne (zemědělství)

A18. císařské posvícení

A0. přicházeli z vnitrozemí

A19. mlýny si vyráběli sami

A1. pořád stejně

A20. ne

A2. zemědělství, řemesla

B1. nebyl tady kostel

A3. dřevo

B3. jedna

A4. hovězí dobytek, koně, obilí

D1. někdo měl něco a někdo ne

A5. hospoda

D2. ne

A6. mlýny

D3. žádný státní majetek

A7. student

D4. ani ne

A12 česká škola

Starousedlík č. 85

Jméno a příjmení : neuvedeno

Datum zápisu: 4.6.2000

Obec: Staré Město pod Landštejnem Povolání dříve: služka

zapsala: skupina č. 3

yní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: 89

A1. jak mohli

A10. sedláci

A2. nemohli se dodržovat zvyky

A12. kovář, krejčí

A3. zemědělství (platilo se na muže 10K na ženu 8K)

A15. dobře

A4. dřevo, ze studánky

A16. tak jako teďko

A5. hovězí dobytek, obilí

A18. moc obchodů

A6. neměli čas

A19. za školou – u lesa

A7. stodola, maštal

A20. za jejich domem

A9. neměli moc potíže (když pracovali)

C4. dobře

C12. –C15. ne

Starousedlík č. 86

Jméno a příjmení : pan Slabihoudek Datum zápisu: 4.6.2000
Obec: Podlesí Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 5
nyní: důchodce
ulice a čp.: Podlesí 6 Věk: 67

D15. do listopadu tady solidně nebyla nezaměstnanost. Všechny nové podniky jsou v rukách estébáků a komunistických zrádců. Němce nikdo nevyháněl oni odešli sami. Současně sem jezdí. Odsunutý Němci z Haidelberku a vůbec nemají v plánu návrat. Podle vyprávění zdejších pamětníků nikdo nebyl násilně odsunut. V první republice zde byla velká židovská komunita.

D11. Kolektivizace proběhla kladně a nikdo nechtěl soukromě hospodařit

D13. proběhla pasivním postojem zdejšího obyvatelstva, současně proti germanizaci ustanoven klub českého pohraničí a slovanský výbor s pražským aktivistou

Starousedlík č. 87

Jméno a příjmení : neuvedeno Datum zápisu:
Obec: Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 3
nyní: důchodce
ulice a čp.: neuvedeno Věk: neuvedeno

D1. žádní Němci tu nebyli

D2. sami komunisti

D3. ne

D4. zemědělství

D5. Němci

D. ne

D7. ne

D16. ne

D8. jako dnes

D9. vojáci, dráty

D10. měli se dobře

D11. my sami

D12. dobře

D14. ne

D15. ne

Starousedlík č. 88

Jméno a příjmení : neuvedeno Datum zápisu:
Obec: Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 3
nyní: důchodce
ulice a čp.: neuvedeno Věk: neuvedeno

D1. žádní Němci tu nebyly už byly odsunutí

D3. ne, nic jsme nenašly

D4. padaly tu kroupy, až rozbily okna

D5. Němci tam byly

D6. nebylo tam nic

D12. neměli jsme na výměnu, tak nám všechno propadlo

D13. všichni se báli

D14. neproběhla

D15. skoro žádné nenastali

D16. ne

Starousedlík č. 89

Jméno a příjmení : neuvedeno

Datum zápisu: 12.6.2000

Obec: Klenová

Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 2
nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: 70

D5. Němci

D11. byla tady, ale nebyla jsem přítomná

D6. nic tu nebylo

D12. výměna v Nové Bystřici

D7. nic

D13. o ničem jsme nevěděli

D8. starší obyčej, omáčky, knedlíky,
bramboráky

D14. ne

D9. Bystřice – Slavonice

D15. nic

D10. oprava silnic, postavení kravína

D16. ne

D17. ne

Starousedlík č. 90

Jméno a příjmení : neuvedeno

Datum zápisu: 7.6.2000

Obec: Podlesí

Povolání dříve: zemědělec zapsala: skupina č. 2
nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: 75

D4. Němci

D13. jen tudy projeli

D6. – D9. nic

D15. nic se zde neděje

D11. nejdříve samohospodářství, potom
JZD a dnes statky

D16. nikdo

Starousedlík č. 91

Jméno a příjmení : pan Janák

Datum zápisu: 7.6.2000

Obec: Nový Svět

Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce

ulice a čp.: Nový Svět 6

Věk: 69

A1. normálně

A17. dřív, koně, možná

A2. už ne

A18. v Terezíně

A3. hospodářství

A19. až po válce

A4. dřevem, studna

A20. ne

A5. obilí, len

A21. nebylo

A6. na besedu

C2. no, stejné

A7. no, žádný blahobyt

C3. dveře

A8. těch moc nebylo

C4. normálně

A9. to je stejný

C5. nic

A10. truhláři, zedníci, klempíři, cihláři

C7. tady nijak

A11. škola, školka

C8. ano

A12. celkem ne

C9. nijak

A13. no, všechno se zoralo

C10. normálně

A15. normálně

C11. byli v Rudolci a Hůrkách

A16. jak jsou pořád

D1. stěhovali to

D2. nic tu nebylo
D3. ne, já tu bydlím pořád
D6. šindel
D11. ne, sedělo se

D13. nic
D14. ne
D16. nic

Starousedlík č. 92

Jméno a příjmení : pan Sláma
Obec: Terezín

Datum zápisu: 7.6.2000
Povolání dříve: geolog zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: neuvedeno

D1. česká osada, Němci tu nebyli
D3. český domek
D5. Češi
D6. zemědělství, spřádání a lámání lnu
D7. nebylo tu nic
D8. chovatelská stanice, kolem 1932
D10. zemědělská půda i lesy byly zestátněny a odebrány
D11. železná opona tu byla zamýšlena
D14. v 89 tu skoro nikdo nebyl
D15. lidi dostali zpátky pozemky lesy a pole
D16. někdo jo, někdo ne

Starousedlík č. 93

Jméno a příjmení : neuvedeno
Obec: Zvůle

Datum zápisu: 7.6.2000
Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 6
nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: 70

D1. nebyly to sudety
D3. stálo to za starou bačkoru
D12. blbě
D13. byla tu stávka
D14. ne
D15. nic moc
D16. ne

Starousedlík č. 94

Jméno a příjmení : neuvedeno
Obec: Český Rudolec

Datum zápisu:
Povolání dříve: neuvedeno zapsala: skupina č. 5
nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: neuvedeno

C7. nic
C9. sedělo se u rádia
C19. ne

C11. na poště velitelství
C12. Němci tu byli za hranicemi, do lesa- tábor – 10 000 zajatců
D5. Němec
D6. ne, zemědělství pořád
D7. ne
D8. nic
D9. nic
D11. nic
D10. děti nesměli chodit na náboženství
D11. nic
D12. dostala strašně málo
D13. nic
D12. nic
D15. žádné
D16. nic

Starousedlík č. 95

Jméno a příjmení : neuvedeno

Datum zápisu:

Obec: Slavonice

Povolání dříve: neuvedeno

zapsala: skupina č. 5

nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: neuvedeno

D1. před odchodem dělali Němci zdarma brigádu
D3. ne
D5. moc se jich vystříдалo, koupili jsme to od Čechů
D6. možná kostelík
D7. nedochovali se
D8. ne

Starousedlík č. 96

Jméno a příjmení : neuvedeno

Datum zápisu:

Obec: Matějovec

Povolání dříve: neuvedeno

zapsala: skupina č. 5

nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: neuvedeno

C10. ne	D5. němec
C11. tady ne, ve větších městech	D6. ne
C12. ne	D7. ne
D3. nic, všechno si vzali	D8. normálně
D4. dobře to šlo	D9. nic tu nebylo

Starousedlík č. 97

Jméno a příjmení : neuvedeno

Datum zápisu:

Obec: Kunžak

Povolání dříve: neuvedeno

zapsala:

skupina č. 5

nyní: důchodce

ulice a čp.: neuvedeno

Věk: neuvedeno

A20. Komorník

A21. kluziště proti hřbitovu, nebo v Malém Podolí

C1. nebyli tu Němci

C2. docela hnusně, nepočítali jsme s obsazením

C3. normálně Němci nechali starostu ve funkci

C4. hodně se změnilo, všechny vesnice připadly Německu. Do Hradce jsme museli s perkartou.

C6. byl jsem na zákopových pracích od 12. prosince do konce března

C7. vůbec nic

C8. byl 750 000 lidí, Američané shodili pět bomb

C9. slavilo se to dost mohutně 10. května Dvořák učitel- učil rusky

C10. ano

C11. slavil se profesor Dvořák

C12. tady ne v Rakousku ano – z mlíka se vyrábělo – hřebeny Nina

složení skupin:

1. skupina Petra Havelková a Petra Kodišová
2. skupina Petr Polák
3. skupina Ondřej Solnička a Lukáš Hoch
4. skupina Radek Hasal a Dominik Radina
5. skupina Jana Geisslerová a Alexandra Brabcová
6. skupina Eliška Cílková a Martin Fůrst
7. skupina Kristýna Kaňoková a Zuzana Tomšová

Syntéza odpovědí pamětníků

A0. V tomto období bylo zkoumané území osídleno převážně německým obyvatelstvem. Nelze se tedy divit častým snahám zdejšího obyvatelstva o přičlenění tohoto území k přilehlému Rakousku. Ovšem ve světovém zájmu bylo rozhodnuto jinak. V některých místech tento pasivní odpor přerostl v ozbrojený odpor vůči všem Čechům. Například Slavonice opevnily město a vytvořily domobranu. Nakonec podlehly až jednotce československé armády v listopadu 1919. Zdálo se, že s pádem tohoto velkého centra odpor skončil. Ne však na dlouho. Po příchodu československé armády došlo k obsazení státní hranice. Styk s Rakouskem byl zanedlouho obnoven.

A1. V období první republiky většina jmenovaných svátků způsobem, jaký známe dnes. K povzbuzení české sounáležitosti typicky české svátky, např. narozeniny T.G. M. Objevuje se zde také mariánský kult - Nová Bystřice, svátek Božího Těla - Slavonice, vztyčování a kácení májek - Staré Město pod Landštejnem, masopustní průvody - Kunžak.

A3. Lidé pracovali většinou v zemědělství, nebo v lese. V Nové Bystřici a Slavonicích mohli místní občané získat práci v textilních továrnách.

A4. Topilo se hlavně dřevem (levná a snadná dostupnost), až po válce se ve větších městech začíná požívat uhlí. V Mostech se také k vytápění používala rašelina. Voda se brala z obecních a soukromých studní, případně studánek. V Kunžaku a Starém Městě pod Landštejnem se využívalo dřevěného vodovodu. Až v 70-80 letech se začíná budovat vodovod, který čerpá vodu z landštejské přehrady.

A5. Pěstovaly se hlavně brambory, luštěniny, krmná řepa, žito, oves, ječmen, len. Choval se zde hlavně hovězí dobytek, koně a drobné domácí zvířectvo (králíci, husy, slepice, krůty, kachny).

A6. Lidé se scházeli hlavně v hospodách, nebo u sousedů (draní peří). Později v kulturních zde začal jezdit autobus.

A7. Menší zemědělci si své plodiny skladovali na půdě, ve sklepech, stodolách. Později v sýpkách, skladech a silech. Plodiny se zpracovávali buď doma, nebo se vozily do zde častých mlýnů a přádelen a mlékáren. Brambory se odvážely do lihovaru v Markvarci, nebo do Peníkova. Později byla v Kunějově vystavěna mechanická čistírna zpracovna obilí.

A8. Pokud měl člověk práci nežil si špatně. Horší to bylo s těmi co práci neměli.

A9. Lidé pracovali většinou v zemědělství, nebo v lese. Ve větších městech mohli lidé pracovat v textilních továrnách, nebo na pile.

A10. Před odsunem zdejších Němců zde bylo nepřeborné množství místních názvů. Ty bohužel všechny zanikly. s novým obyvatelstvem sem samozřejmě přicházejí nové. Podrobněji o místních názvech se dozvíte v práci A. Doucka a kol.

A11. V českém Rudolci byl švec, truhlář, řezník, švadlena, kovář, doktoři, zubaři, ve Slavonicích byl kovář, truhlář, tesař, šest pekařů, tesaři, ševci, krejčí, řezník, obuvníci, textilníci, koláři, v Nové Bystřici byl pekař, zámečník, v Kunžaku byl truhlář, kolář, sedm pekařů, kovář, řezník, ve Starém Městě pod Landštejnem byl kovář, truhlář, v Matějovci byl pekař, v Mostech byly domácí tkalci, ševci, pekaři, ševci, ve Stálkově byl krejčí, švec, kovář, truhlář, ve Zvůli byl kovář, krejčí, zedníci, v Dobré Vodě byl řezník, kovář, krejčí, švec, v Novém Světě byl truhlář, zedníci, klempíři, cihláři.

A12. Z hlediska vybavenosti byl zdejší kraj v první republice na velké úrovni. Ve většině větších vesnic byl obecní úřad, hasičská zbrojnice, německá a česká škola, hospoda.

A13. Ve smíšených vesnicích byl vztah dobrý, až mnohdy vřelý. Ve větších centrech se však začínají zájmy obou skupin rozcházet.

A14. Ve skoro každé vesnici byl malý obchod se smíšeným zbožím. Plodiny se také často kupovaly přímo od sedláka.

A15. Ráno se odešlo do práce a pracovalo se až do večera. Večer se chodilo na různé zábavy a bály, nebo do kina. Pracovat mnohdy museli i děti.

A16. Cesty byly v této době jenom prašné. Ty nejvíce frekventované byly šterkové. Podrobněji o této otázce se můžete dozvědět v třetí části našeho sborníku.

A17. Obyvatelstvo se přepravovalo většinou pěšky, nebo koňmo. Na větší vzdálenosti vlakem, nebo později autobusem (1920 – Kunžak, po 1945 – Český Rudolec).

A18. Ve každé vesnici byl malý obchůdek se smíšeným zbožím. Ve větších městech bylo pekařství, řeznictví, krupařství, mlékárna. Potraviny se také daly odkoupit rovnou u zemědělce.

B1. Ve skoro každé vesnici byl kostel. O jeho podobě, zasvěcení se více dozvíte v třetí části našeho sborníku.

B2. O slohu a výzdobě kostelů ve zkoumaném území se dozvíte více v třetí části našeho sborníku.

B3. Zvonilo se ráno, v poledne, klekání, umíráček, při zvláštních příležitostech. V Českém Rudolci se zvonilo do 50 let.

B4. Mše se sloužily hlavně v neděli, ve větších městech i během týdne.

B5. Kněz byl v Českém Rudolci, Slavonicích, Nové Bystřici, Kunžaku, Starém Městě pod Landštejnem, Valtínově (do 60. let), Kunějově. Do ostatních vesnic kněz dojížděl.

B6. Otázku zabývající se kaplemi a křížky jsme zpracovaly v třetí části našeho sborníku.

C1. Vztahy se po nmichovské smlouvě nijak nezměnily, jen ve Slavonicích byly občasné potyčky mezi lidmi.

C2. Hranice vedly viz. mapa č. 1. Problémy se vyskytly hlavně v Kunžaku a v Českém Rudolci. V Českém Rudolci zbila německá armáda českého četníka. Ten musel být hospitalizován.

C3. Němci zabraly školu ve Starém Městě pod Landštejnem, Nové Bystřici a Slavonicích. Zřídili si zde své velitelství a ubytovali část svých jednotek.

C4. Lidé museli jít pracovat do Německa, někteří pamětníci vypověděli, že se jim v protektorátě žilo lépe.

C5. Partyzánská činnost byla zaznamenána ve Slavonicích a Nové Bystřici. V ostatních místech se podle výpovědí partyzáni nevyskytovali.

C6. Většina dotazovaných pamětníků byla nasazena na nucené práce v německé říši, nebo na zákopových pracích v okolí jejich bydliště.

C7. V menších vesnicích se nezměnilo celkem nic, ve větších se atmosféra vyhrotila. Časté byly domovní prohlídky, zákaz večerního vycházení, zpřísnění hlídek a sledování lidí.

C8. Podle výpovědí pamětníků, se kromě letecké bitvy nad Kunžakem v srpnu 1944 žádná jiná bitva nekonala. Podrobněji se o této bitvě dozvíte v časové přímce. Ta je zařazená za touto částí.

C9. Místní česká menšina byla touto zprávou velice potěšena. A pokud to bylo možné slavilo se.

C10. V tomto období neprobíhaly žádné rozsáhlejší opevňovací práce. Jen u Nové Bystřice a Slavonice se kopaly zákopy.

C11. Všichni Češi je vítali a byli nadšeni, že jim přinášejí svobodu. Otázkou zůstává na jak dlouho. Ubytovali se povětšinou u místních lidí.

C12. Tábory byly u Českého Rudolce, Osiky, Senotína, Albeře- 80 000 německých zajatců, Dačic, Líbeznic, Hobzí a u Člunku.

D1. V Kunžaku je nejdříve shromáždili na náměstí, poté je deportovali. Jeden Němec byl při odvodu zastřelen. Z Českého Rudolce byly odvedeny do Slavonic a dále za hranice. Do Nové Bystřice přišlo vojsko a stanovilo třídenní ultimátum k vystěhování. Před odchodem ze Slavonic dělali Němci brigádu a poté byly se vším zvířectvem vystěhovány. Do Matějovce přišli partyzáni a nařídili odsun do dvou hodin, mohli si vzít 50 kg majetku. Ze Starého Města pod Landštejnem odešli Němci samovolně a vzali sebou všechno co mohli.

D2. V Nové Bystřici byly nejdříve v čele Lidovci, poté Komunisti. Vystřídali se lidé jako např. Diohnal, Kovář, Beneš, Krajíček. Podle pamětníků seděli na výboru a rozkládali majetek po Němcích.

D3. Všichni pamětníci uvedli, že v zabraných domech nenalezli nic jen nepořádek.

D4. V roce 1967 padaly velké kroupy, které poničily úrodu, střechy. Nic se zde nezměnilo.

D5. Pokud do těchto míst přišel jako novousídlenec a domek zabral byl předchozí majitel Němec. Někteří pamětníci domek zdědili po rodičích, nebo ho koupili od předchozích českých majitelů.

D6. Někde ano, někde ne. Podrobnosti o této otázce naleznete v třetí část našeho sborníku.

D7. V některých domech se našly sošky a obrázky svatých, jinde nic.

D8. Z výpovědí vyplývá, že si nikdo žádné zvláštní, zvyky a obyčeje nepřinesl.

D9. Moc nevyprávěli a když ano tak nám pamětníci neposkytli další informace.

D11. Podle vyprávění dotazovaných jim „železná opona“ komplikovala život.

Podrobnosti o této otázce naleznete v druhé část našeho sborníku.

D11. Hodnocení kolektivizace bylo někdy dobré a někdy špatné.

D10. Vše se začalo kolektivizovat, obecní zastupitelstvo se celkem neměnilo, všichni byly organizováni do JZD.

D11. Ten, kdo chtěl vstoupil do družstva tak vstoupil, ten kdo nechtěl ne.

Objevují se i názory, že to nebylo dobré.

D12. Kdo měl peníze, tak o ně přišel. Kurz 1:50 a 1:5. Peníze se daly vyměnit na poštu a na úřadě.

D13. Vojska tudy jen v noci projela. Všichni se báli, ale nic se zde nedělo. Ve Slavonicích se nakrátko ubytovali.

D14. V menších vesnicích se nic nedělo, ve Slavonicích byla puštěná siréna, v Nové Bystřici se uskutečnilo krátké shromáždění na náměstí za účasti pražských studentů.

D15. Vracely se pozemky a místní družstva se rozpadly.

D16. Vyzdvihnout z povrchní všednosti by dotazovaní chtěli pana faráře, učitele, starostu v Českém Rudolci, pana učitele Karla Noska, Františka Adámka, starostu, faráře, akademickou sochařku K. V. Žákovou v Kunžaku, pana Pecha – zasloužení se o rozvod elektrické sítě. Ve Starém Městě pod Landštejnem, Kunějově, Nové Bystřici, Slavonicích, Terezíně, Zvůli, Matějovci, ani v Radíkově o nikom takovém nevědí.

D17. Jelikož se jedná o otázku, kterou jsme zjišťovali jestli daný pamětník nevlastní staré fotografie, nebo dobové materiály nepokládáme za nutné tuto otázku vyhodnocovat.

Terénní deník:

- I. skupina vedoucí: Petr Polák**
Eliška Cílková, Martin Fůrst, Lukáš Hoch, Ondřej Solnička
- II. skupina vedoucí: Petra Havelková**
Jana Gajzlerová, Saša Rašilov, Petra Kodišová
- III. skupina vedoucí: Radek Hasal**
Kristýna, Dominik Radina. Zuzka

- 1. 6. 2000 čtvrtek** příjezd do Peníkova vybalování věcí, návštěva Okresního archivu, Okresního úřadu v Jindřichově Hradci
- 2.6.2000 pátek** výzkum Českého Rudolce, kronika Českého Rudolce, Dolního Radíkova, Markvarce
- 3.6.2000 sobota** výzkum Slavonic, Slavonice(Velký Spálený)
- 4.6.2000 neděle** **I.** Slavonice, Mutišov, Stálkov, Dolní Bolíkov, Slavonice(Velký Spálený)
II. Slavonice, Kadolec, Maříž, Slavonice(Velký Spálený)
III. Maříž, Lěštnice, Lěšná, trojmezí, Slavonice(Velký spálený)
- 5.6.2000 pondělí** **I.** Staré Město pod Landštejnem, Pomezí, Skalka, Podlesí, Lndštejn, Pomezí
II. Staré Město pod Landštejnem, Návary, Veclov, Brend T.
III. Staré Město pod Landštejnem, Dětríš, Hamr, Pernárec, Kuní, Košlák, Košťálkov, Návary, Veclov, Brend T.
-
- 6.6.2000 úterý** **I.** Blato, Klenová, Senotín, Hůrky
II. Konráč (Kláster II.), Klášter, Albeř, Terezín
III. Rajchěfov, Romava, Staré Hutě, Mítinky

Závěr

Během našeho výzkumu se nám podařilo dosáhnout všech stanovených cílů. Zpracovali jsme výpovědi 97 pamětníků, z těchto výpovědí jsme vytvořili jejich shrnutí. Dále jsme vytvořili časovou přímku zachycující místní i světové události 20. století, jak je zachycovaly místní kroniky. Během zpracovávání jsme samozřejmě, jak už tomu bývá, našli mnohé hodnotné prameny, které se již do uzávěrky vydání nepodařilo umístit na příslušné místo. Práce je doplněna dvěma ilustračními mapkami. První mapa zachycuje okres Jindřichův Hradec, kde jsou vyznačeny hranice Sudet v tomto okrese. Druhá mapa zachycuje trasu vedení „železné opony“. Třetí část tvoří charakteristika vybraných vesniček a měst za první republiky a dnes ve zdejších okresech. Jsou zde také fotografie, dokumentující obce a městečka, ale i dnes již zcela zaniklá sídla, tak jak jsme je zaznamenali v rámci naší Expedice. Pro srovnání jsou u některých dobové fotografie a katastrální mapy. Doufáme, že naše práce bude alespoň zčásti splňovat představy čtenáře. Pokud se vyskytnou v našem sborníku nějaké nedostatky, berte je prosím se shovívavostí a upozorněte nás na ně.

Vaši autoři

*Radek Hasal, Petra Havelková, Petr Polák, Eliška Cílková, Alexandra Brabcová,
Martin Fůrst, Jana Geisslerová, Kristýna Kaňoková,
Petra Kudišová, Ondřej Solnička, Zuzana Tomšová,
Lukáš Hoch a Dominik Radina*

*Soukromé reálné gymnázium Přírodní škola o.p.s., Spořická 400 / 34,
Praha 8 - Dolní Chabry, 184 00, tel. 02 / 854 45 63*